

ΤΕΚΜΩΡ ΑΕΒΕ

ΠΛΑΤΥ ΗΜΑΘΙΑΣ

Αρ.Μ.Α.Ε.: 33834/52/Β/95/006

ΑΡΙΘΜΟΣ Γ.Ε.ΜΗ.: 021665926000

ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΧΡΗΣΗΣ 2017 (01/01 – 31/12/2017)

**ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ
(ΔΠΧΑ)**

Πίνακας περιεχομένων

Πίνακας περιεχομένων	1
Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.....	5
Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου	8
Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης.....	19
Εταιρική Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης	20
Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Συνολικών Εσόδων χρήσης	21
Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.....	22
Εταιρική Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.....	24
Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	24
Εταιρική Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	24
Κατάσταση Ταμειακών Ροών.....	24
1. Γενικές Πληροφορίες για τον Όμιλο και την Εταιρεία	24
2. Πλαίσιο Κατάρτισης Οικονομικών Καταστάσεων	24
2.1 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση	24
3. Περίληψη βασικών λογιστικών πολιτικών	24
3.1 Θυγατρικές	24
3.2 Συμμετοχές σε Θυγατρικές Εταιρείες (Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις)	24
3.3 Μεταβολές Ιδιοκτησιακών Δικαιωμάτων σε Θυγατρικές	24
3.4 Μη Ελέγχουσες Συμμετοχές.....	24
3.5 Συγγενείς	24
3.6 Ενσώματα πάγια	24
3.7 Άυλα στοιχεία του ενεργητικού	24
3.8 Επενδύσεις σε ακίνητα.....	24
3.9 Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων ενεργητικού.....	24
3.10 Χρηματοοικονομικά μέσα	24
3.11 Αποθέματα	24
3.12 Εμπορικές απαιτήσεις	24
3.13 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	24
3.14 Μετοχικό κεφάλαιο	24

3.15	Φορολογία εισοδήματος και αναβαλλόμενη φορολογία	24
3.16	Κρατικές επιχορηγήσεις	24
3.17	Παροχές στο προσωπικό	24
3.18	Προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενα στοιχεία του ενεργητικού	24
3.19	Αναγνώριση εσόδων – εξόδων	24
3.20	Μισθώσεις	24
3.21	Μετατροπή σε ξένο νόμισμα	24
3.22	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές	24
4.	Ενσώματα πάγια	24
5.	Άυλα περιουσιακά στοιχεία	24
6.	Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	24
7.	Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	24
8.	Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο	24
9.	Επενδύσεις σε ακίνητα	24
10.	Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	24
11.	Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις	24
12.	Αποθέματα	24
13.	Πελάτες και εμπορικές απαιτήσεις	24
14.	Λοιπές απαιτήσεις	24
15.	Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	24
16.	Εμπορικό χαρτοφυλάκιο και χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	24
17.	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	24
18.	Μετοχικό κεφάλαιο και υπέρ το άρτιο	24
19.	Λοιπά αποθεματικά	24
20.	Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	24
21.	Επιχορηγήσεις	24
22.	Δανειακές υποχρεώσεις	24
22.1	Πίνακας μελλοντικών αποπληρωμών δανειακών υποχρεώσεων	24
22.2	Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	24
22.3	Συμφωνία μεταβολής υποχρεώσεων από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες	24
23.	Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	24
24.	Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι	24
25.	Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	24

26.	Πωλήσεις.....	24
27.	Κόστος πωληθέντων, έξοδα διοίκησης και έξοδα διάθεσης	24
28.	Λοιπά έσοδα.....	24
29.	Λοιπά έξοδα	24
30.	Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα.....	24
31.	Χρηματοοικονομικά κόστη.....	24
32.	Χρηματοοικονομικά έσοδα	24
33.	Φόρος εισοδήματος.....	24
34.	Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών.....	24
35.	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις.....	24
35.1	Εγγυήσεις	24
35.2	Εμπράγματα Βάρη	24
35.3	Δικαστικές Υποθέσεις.....	24
35.4	Δεσμεύσεις από Λειτουργικά Μισθώματα	24
35.5	Ενδεχόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις.....	24
36.	Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων	24
37.	Πολιτικές και διαχείριση κίνδυνων	24
37.1	Κίνδυνος Αγοράς.....	24
37.2	Συναλλαγματικός Κίνδυνος	24
37.3	Πιστωτικός Κίνδυνος	24
37.4	Κίνδυνος Ρευστότητας.....	24
37.5	Κίνδυνος Διακύμανσης Επιτοκίων	24
37.6	Πολιτικές και Διαδικασίες Διαχείρισης Κεφαλαίου	24
38.	Πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ.....	24
38.1	Εξαιρέσεις κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ	24
38.2	Συμφιλίωση Ιδίων Κεφαλαίων	24
38.3	Συμφιλίωση Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος	24
38.4	Διαφορές παρουσίασης.....	24
39.	Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης	24

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΤΕΚΜΩΡ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη με επιφύλαξη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ΤΕΚΜΩΡ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2017, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις επιπτώσεις των θεμάτων που μνημονεύονται στην παράγραφο της έκθεσής μας «Βάση για γνώμη με επιφύλαξη», οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας ΤΕΚΜΩΡ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ενοποιημένες ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης με επιφύλαξη

Από τον έλεγχό μας προέκυψαν τα εξής:

1. Κατά παρέκκλιση των λογιστικών αρχών που προβλέπονται από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, δεν έχουν διενεργηθεί για τις προηγούμενες παρουσιαζόμενες περιόδους αποσβέσεις επί μηχανημάτων του Ομίλου και της Εταιρείας συνολικού ποσού € 25.617 χιλ. και € 3.164 χιλ., αντίστοιχα. Συνεπεία τούτου, η αναπόσβεστη αξία των ενσώματων παγίων του Ομίλου και της Εταιρείας και τα Ίδια Κεφάλαια εμφανίζονται ισόποσα αυξημένα κατά ποσό € 25.617 χιλ. και € 3.164 χιλ., αντίστοιχα.
2. Οι φορολογικές υποχρεώσεις της Εταιρείας και θυγατρικής της εταιρείας δεν έχουν εξεταστεί από τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις από 2012 έως 2017. Ως εκ τούτου τα φορολογικά αποτελέσματα των χρήσεων αυτών δεν έχουν καταστεί οριστικά. Η Εταιρεία και ο Όμιλος δεν έχει προβεί σε εκτίμηση των πρόσθετων φόρων και των προσαυξήσεων που πιθανόν καταλογιστούν σε μελλοντικό φορολογικό έλεγχο και δεν έχει σχηματίσει σχετική πρόβλεψη για αυτή την ενδεχόμενη υποχρέωση. Από τον έλεγχό μας, δεν έχουμε αποκτήσει εύλογη διασφάλιση σχετικά με την εκτίμηση του ύψους της πρόβλεψης που τυχόν απαιτείται.

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας "Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων". Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για γνώμη με επιφύλαξη.

Άλλο θέμα

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της ΤΕΚΜΩΡ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016 είχαν ελεγχθεί από άλλον Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή, ο οποίος εξέφρασε

γνώμη με επιφύλαξη επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της προηγούμενης χρήσεως, με ημερομηνία έκθεσης ελέγχου την 10η Ιουλίου 2017.

Ευθύνες της Διοίκησης επί εταιρικών και ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες Ελεγκτή για τον Έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσον οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσον οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Συλλέγουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

1. Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 43^α και 107^α του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2017.
2. Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την εταιρεία ΤΕΚΜΩΡ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 31 Αυγούστου 2018

Η Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Χριστίνα Τσιρώνη

ΑΜ ΣΟΕΛ 36671

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 και το καταστατικό της Εταιρείας, σας υποβάλλουμε για την κλειόμενη χρήση, ήτοι 01/01/2017 – 31/12/2017 την ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου. Στην παρούσα έκθεση περιγράφονται συνοπτικά πληροφορίες της Εταιρείας, χρηματοοικονομικές πληροφορίες που στοχεύουν σε μια γενική ενημέρωση των μετόχων για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα και τη συνολική πορεία της Εταιρείας, σημαντικά γεγονότα τα οποία έλαβαν χώρα και την επίδραση αυτών στις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης. Επίσης, γίνεται περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που ενδέχεται να αντιμετωπίσει η Εταιρεία στο μέλλον και παρατίθενται οι σημαντικότερες συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ του εκδότη και των συνδεδεμένων με αυτόν προσώπων.

Η παρούσα Έκθεση συνοδεύει τις Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης (01/01/2017 – 31/12/2017) και περιλαμβάνεται αυτούσια μαζί με τις εν λόγω καταστάσεις.

1. Γενικές πληροφορίες για τον Όμιλο

Ο Όμιλος αποτελείται από την Μητρική εταιρεία, την θυγατρική κατά 99,995% AGROINVEST SA και την κατά 100% θυγατρική ΠΛΥΜΜΗ Μ.ΕΠΕ. Επίσης έχει συμμετοχές στην Π.Ο.Α.Υ. ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ-ΑΡΚΑΔΙΑΣ ΑΕ € 10.300,00 ή 9,36% και στην Π.Ο.Α.Υ. ΝΗΣΩΝ ΣΑΡΩΝΙΚΟΥ ΙΚΕ € 9.100,00 ή 41,36%.

Ο κύκλος εργασιών της μητρικής αφορά ουσιαστικά ενοικίαση των παγίων εγκαταστάσεων της στην θυγατρική AGROINVEST ΑΕ. Ουσιαστικά δηλαδή το σύνολο της δραστηριότητας του ομίλου διενεργείται από την εταιρεία AGROINVEST ΑΕ στην οποία ανήκει και το σύνολο του προσωπικού της εταιρείας.

2. Οικονομική θέση του Ομίλου

Η οικονομική κατάσταση του Ομίλου κατά την 31/12/2017 κρίνεται ικανοποιητική. Τα ίδια κεφάλαια κατά την 31/12/2017 ανέρχονται σε ποσό Ευρώ 103.424.976 έναντι Ευρώ 96.484.386 της προηγούμενης χρήσεως.

Οι βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες του Ομίλου για τις χρήσεις 2017 και 2016 έχουν ως εξής:

Αριθμοδείκτες οικονομικής διάρθρωσης

	<u>31.12.2017</u>		<u>31.12.2016</u>	
Κυκλοφορούν ενεργητικό	61.033.320		61.866.183	
Σύνολο ενεργητικού	123.439.337	= 49,44%	122.152.581	= 50,65%
	<u>31.12.2017</u>		<u>31.12.2016</u>	
Ενσώματα Πάγια	61.120.756		58.317.527	
Σύνολο ενεργητικού	123.439.337	= 49,51%	122.152.581	= 47,74%

Οι παραπάνω δείκτες δείχνουν την αναλογία κεφαλαίων που έχει διατεθεί σε κυκλοφοριακό και πάγιο ενεργητικό.

	<u>31.12.2017</u>		<u>31.12.2016</u>	
Ίδια κεφάλαια	103.424.976		96.484.386	
Σύνολο υποχρεώσεων	20.014.361	= 5,17	25.668.195	= 3,76

Ο παραπάνω δείκτης δείχνει την οικονομική αυτάρκεια του Ομίλου.

	<u>31.12.2017</u>		<u>31.12.2016</u>	
$\frac{\text{Σύνολο υποχρεώσεων}}{\text{Σύνολο παθητικού}}$	$\frac{20.014.361}{123.439.337} = 16,21\%$		$\frac{25.668.195}{122.152.581} = 21,01\%$	
	<u>31.12.2017</u>		<u>31.12.2016</u>	
$\frac{\text{Ίδια κεφάλαια}}{\text{Σύνολο παθητικού}}$	$\frac{103.424.976,}{123.439.337,} = 83,79\%$		$\frac{96.484.386,}{122.152.581,} = 78,99\%$	

Οι παραπάνω δείκτες δείχνουν την δανειακή εξάρτηση του Ομίλου.

	<u>31.12.2017</u>		<u>31.12.2016</u>	
$\frac{\text{Ίδια κεφάλαια}}{\text{Ενσώματα Πάγια}}$	$\frac{103.424.976,}{61.120.756,} = 1,69$		$\frac{96.484.386,}{58.317.527,} = 1,65$	

Ο δείκτης αυτός δείχνει το βαθμό χρηματοδοτήσεως των ακινητοποιήσεων της εταιρείας από τα Ίδια Κεφάλαια.

	<u>31.12.2017</u>		<u>31.12.2016</u>	
$\frac{\text{Κυκλοφορούν ενεργητικό}}{\text{Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις}}$	$\frac{61.033.320}{10.055.664} = 6,07$		$\frac{61.866.183}{14.051.453} = 4,40$	

Ο δείκτης αυτός δείχνει την δυνατότητα του Ομίλου να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της με στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού.

	<u>31.12.2017</u>		<u>31.12.2016</u>	
$\frac{\text{Κεφάλαιο κινήσεως}}{\text{Κυκλοφορούν ενεργητικό}}$	$\frac{50.977.656}{61.033.320} = 83,52$		$\frac{47.814.731}{61.866.183} = 77,29\%$	

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει σε ποσοστό το τμήμα του Κυκλοφορούντος ενεργητικού το οποίο χρηματοδοτείται από το πλεόνασμα των διαρκών κεφαλαίων (Ιδίων Κεφαλαίων και Μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων).

Αριθμοδείκτες αποδόσεως και αποδοτικότητας

	<u>31.12.2017</u>		<u>31.12.2016</u>	
$\frac{\text{Καθαρά αποτ/τα εκμεταλλεύσεως}}{\text{Πωλήσεις αποθεμάτων & υπηρεσιών}}$	$\frac{6.955.138}{93.797.517} = 7,42\%$		$\frac{10.583.246}{101.651.267} = 10,41\%$	

	<u>31.12.2017</u>		<u>31.12.2016</u>	
Καθαρά αποτ/τα χρήσεως προ φόρων	= 10.012.216	= 10,67%	15.130.900	= 14,89%
<u>Σύνολο εσόδων</u>	<u>93.797.517</u>		<u>101.651.267</u>	

	<u>31.12.2017</u>		<u>31.12.2016</u>	
Καθαρά αποτ/τα χρήσεως προ φόρων	= 10.012.216	= 9,68%	15.130.900	= 15,68%
<u>Ίδια κεφάλαια</u>	<u>103.424.976</u>		<u>96.484.386</u>	

	<u>31.12.2017</u>		<u>31.12.2016</u>	
Μικτά αποτελέσματα	17.463.792		22.438.354	
Πωλήσεις αποθεμάτων & υπηρεσιών	93.797.517	= 18,62%	101.651.267	= 22,07%

3. Ανάλυση κονδυλίων ενοποιημένου ισολογισμού

Οι υποχρεώσεις του Ομίλου ανέρχονται σε 20.014.361 € και αφορούν υποχρεώσεις συνήθεις και ομαλές προερχόμενες από το τρέχον παραγωγικό και συναλλακτικό κύκλωμα.

4. Αποτελέσματα χρήσεως

Ως προς τα Αποτελέσματα Χρήσεως του Ομίλου τα κυριότερα σημεία που χρήζουν επεξήγησης είναι:

A. ΠΩΛΗΣΕΙΣ

Οι πωλήσεις ανήλθαν σε 93.797.517 €.

B. ΕΞΟΔΑ ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΑ ΤΟΥ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ

Τα έξοδα διάθεσης ανήλθαν σε 2.906.885 € και τα έξοδα διοίκησης σε 4.455.174€.

Γ. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ ΣΕ ΜΕΤΟΧΟΥΣ ΜΗΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΟΧΟΥΣ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. γνωστοποιεί ότι τα μικτά κέρδη της χρήσης ανήλθαν σε 17.463.792 € και μετά την αφαίρεση των πάσης φύσεως λειτουργικών δαπανών, των έκτακτων και ανόργανων εξόδων, των προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις και την προσθήκη διαφόρων εσόδων τα κέρδη ανήλθαν σε 10.012.216 €.

Στο ανωτέρω ποσό αφαιρείται ο φόρος εισοδήματος ποσού 3.057.078 €. Τα Καθαρά Αποτελέσματα - Κέρδη μετά φόρου ανήλθαν σε 6.955.138€. Η Κατανομή των Καθαρών Αποτελεσμάτων γίνεται ως εξής:

1. Δικαιώματα Μειοψηφίας: 342
2. Αναλογούνται στους Μετόχους της Μητρικής Εταιρείας 6.954.796

5. Συνοπτική περιγραφή επιχειρηματικού μοντέλου του Ομίλου

Η Εταιρεία **AGROINVEST ΑΕ** δραστηριοποιείται στην παραγωγή προϊόντων και υποπροϊόντων ελαιούχων σπόρων, αλεύρων, σύνθετων ζωοτροφών, ιχθυοτροφών, βιοντήζελ και στον τομέα των υδατοκαλλιεργειών.

Οι βασικές κατηγορίες προϊόντων που παράγει ο όμιλος μέσω της θυγατρικής «AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε.» στο σύνολό της είναι οι ακόλουθες:

- Άλευρα
- Ζωοτροφές – ιχθυοτροφές
- Σπορέλαια ακατέργαστα
- Σπορέλαια κατεργασμένα
- Σογιάλευρα
- Ηλιάλευρα
- Κραμβάλευρα
- Biodiesel
- Γλυκερίνη
- Άλευρα σίτου
- Ψάρια

Ο όμιλος επικεντρώνεται στην αποκόμιση κέρδους μέσω της πώλησης προϊόντων και υπηρεσιών σε επιτηδεύματες και ιδιώτες.

5.1 Στόχοι, βασικές αξίες και κύριες στρατηγικές

Στόχος του ομίλου είναι η καθιέρωσή της θυγατρικής «AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε.» ως μία από τις σημαντικότερες βιομηχανίες στον κλάδο της.

Οι βασικές αξίες μας αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο της επίτευξης των στόχων της εταιρείας. Τόσο η διοίκηση όσο και οι εργαζόμενοι είναι συνυπεύθυνοι για την επιμελή εφαρμογή τους σε κάθε πτυχή της επιχείρησής μας. Αξίες που διέπουν την επιχείρηση είναι :

- Η εστίαση στη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της εταιρείας και των ανθρώπων της
- Η συνεχής βελτίωση των λειτουργιών, των προϊόντων και των υπηρεσιών της
- Εξαιρετικής ποιότητας Προϊόντα στους συνεργάτες και τους πελάτες

- Ακεραιότητα, σεβασμός στον άλλο και αμοιβαίως κερδοφόρα νοοτροπία

Ως στρατηγική η επιχείρηση έχει υιοθετήσει την σταθερή ανάπτυξη και παράλληλα τη διαρκή βελτίωση προϊόντων / υπηρεσιών και των οικονομικών της μεγεθών.

5.2 Αρχές διοίκησης και εσωτερικά συστήματα διαχείρισης του ομίλου

Η ΤΕΚΜΩΡ ΑΕ. διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο που απαρτίζεται από τρία μέλη (3).

Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας και έχουν θητεία πέντε (5) ετών, η οποία παρατείνεται αυτόματα μέχρι την πρώτη τακτική Γενική Συνέλευση μετά τη λήξη της θητείας τους. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν απαιτείται να είναι μέτοχοι και μπορούν να επανεκλεγούν.

Η AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε. διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο που απαρτίζεται από τρεις (3) έως επτά (7) Συμβούλους.

Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας και έχουν θητεία πέντε (5) ετών, η οποία παρατείνεται αυτόματα μέχρι την πρώτη τακτική Γενική Συνέλευση μετά τη λήξη της θητείας τους. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν απαιτείται να είναι μέτοχοι και μπορούν να επανεκλεγούν.

Τηρεί οργανωμένο σχήμα διοίκησης με διάκριση σε τμήμα πωλήσεων, παραγωγής, οικονομικής διαχείρισης.

Στην Εταιρεία δεν υπάρχει γραπτός «Κανονισμός Εργασίας».

Στην Εταιρεία υπάρχουν οι εξής «Κανονισμοί», οι οποίοι έχουν εγκριθεί από την Διοίκηση της Εταιρείας :

- Σύστημα διαχείρισης ποιότητας, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001, για το ακόλουθο πεδίο εργασιών: Παραγωγή και Εμπόριο ακατέργαστων και εξευγενισμένων φυτικών ελαίων και αλεύρων από σπόρους.
- Σύστημα διαχείρισης ποιότητας, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001, για το ακόλουθο πεδίο εργασιών: Παραγωγή και εμπορία βιοντίζελ (F.A.M.E.) & Γλυκερίνη.
- Σύστημα διαχείρισης ποιότητας, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001, για το ακόλουθο πεδίο εργασιών: Παραγωγή ιχθυοτροφών και ζωοτροφών.
- Σύστημα διαχείρισης ποιότητας, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001, για το ακόλουθο πεδίο εργασιών: Ιχθυοκαλλιέργεια, Συσκευασία, Εμπορία και Διανομή Νωπών Θαλάσσιων Μεσογειακών Ιχθύων.
- Σύστημα διαχείρισης ποιότητας, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001, για το ακόλουθο πεδίο εργασιών: Ασφαλής φόρτωση και εκφόρτωση φορτωτών χύδην φορτίου.
- Σύστημα διαχείρισης ασφάλειας τροφίμων, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 22000 (HACCP), για το ακόλουθο πεδίο εργασιών: Παραγωγή ακατέργαστων και εξευγενισμένων φυτικών ελαίων και αλεύρων από σπόρους..
- Σύστημα διαχείρισης ασφάλειας τροφίμων, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 22000 (HACCP), για το ακόλουθο πεδίο εργασιών: Παραγωγή ιχθυοτροφών και ζωοτροφών.
- Σύστημα διαχείρισης ασφάλειας τροφίμων, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 22000 (HACCP), για το ακόλουθο πεδίο δραστηριοτήτων: Ιχθυοκαλλιέργεια, Συσκευασία, Εμπορία και Διανομή Νωπών Θαλάσσιων Μεσογειακών Ιχθύων.
- Σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14001 (πιστοποιημένο από την Intertek), που εφαρμόζεται στη διαχείριση περιβαλλοντικών θεμάτων που σχετίζονται με την παραγωγή και εμπορία : βιοντίζελ, γλυκερίνη, ζωοτροφές, ιχθυοτροφές, άλευρα σίτου και υποπροϊόντα σίτου, ακατέργαστα έλαια ελαιούχων σπόρων, πρωτεϊνικές ζωοτροφές κτηνοτροφίας, τα ημι-ραφινάρισμα / εξευγενισμένα έλαια ελαιούχων σπόρων, λεκιθίνη, λιπαρά οξέα και εστέρες. Λιμενικές εγκαταστάσεις για τους ελαιούχους σπόρους, σιτηρά και τα προαναφερθέντα προϊόντα φόρτωσης / εκφόρτωσης, εγκαταστάσεις αποθήκευσης ελαιούχων σπόρων, σιτηρών και προαναφερθέντων προϊόντων.
- Σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14001, που εφαρμόζεται στη διαχείριση περιβαλλοντικών θεμάτων που σχετίζονται με: την Ιχθυοκαλλιέργεια, Συσκευασία, Εμπορία και Διανομή Νωπών Θαλάσσιων Μεσογειακών Ιχθύων.

Η Εταιρεία δεν διαθέτει ανεξάρτητη Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των εσωτερικών δικλίδων που έχουν υιοθετηθεί από την εταιρεία αυτές εποπτεύονται και αξιολογούνται από την Διοίκηση.

5.3 Περιγραφή των προηγούμενων επιδόσεων, της αλυσίδας αξίας και των ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος εμφανίζει αυξανόμενες οικονομικές επιδόσεις στα βασικά της οικονομικά μεγέθη τα τελευταία έτη και παρά την οικονομική κρίση εμφανίζει κύκλο εργασιών το 2016 101.651.267 € και το 2017 93.797.517 €. Το 2017 παρουσίασε μείωση του κύκλου εργασιών κατά 7,73% σε σχέση με το 2016.

Τα κέρδη μετά φόρων 2017 μειώθηκαν κατά 34,28%, στο ποσό των 6.955.138€.

Τα κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) ανήλθαν σε 13.121.866 € για το 2017 και 19.211.645 € για το 2016.

Το μικτό αποτέλεσμα ήταν 17.463.792 € παρουσιάζοντας μείωση κατά 22,17%.

Η επιχείρηση προσδίδει προστιθέμενη αξία σε κάθε φάση παραγωγής μέχρι την ολοκλήρωση της παραγωγής.

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία το 2017 ανήλθαν σε 61.120.756 € έναντι των 58.317.527 € το 2016, ενώ τα άυλα πάγια στοιχεία ανήλθαν σε 4.105 € έναντι 5.341 € το 2016. Οι επενδύσεις του 2017 σε πάγια αφορούν σε γήπεδα και ανήλθαν σε 598.266 €.

Οι αγορές παγίων για το 2017 αντιστοιχούν σε € 395.974 για Μεταφορικά μέσα και € 104.768 για Έπιπλα και λοιπό εξοπλισμό.

6. Κυριότεροι κίνδυνοι

6.1 Εφοδιαστική αλυσίδα και κανόνες συνεργασίας

Οι κύριες πρώτες ύλες που χρησιμοποιεί ο Όμιλος είναι ελαιούχοι σπόροι όπως ηλιόσπορος, κραμβόσπορος, βαμβακόσπορος, λιναρόσπορος κ.α. Μέχρι πρότινος η πλειονότητα των υλών αυτών εισαγόταν από τρίτες χώρες. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια λόγω της υποχρέωσης των διυλιστηρίων για την πρόσμιξη του ντίζελ κίνησης με Biodiesel, δηλαδή με καύσιμο που παράγεται από ανανεώσιμες πρώτες ύλες- όπως είναι τα χρησιμοποιημένα έλαια και τα σπορέλαια- έχει υπάρξει μία νέα δυναμική ανάπτυξη στην Ελλάδα ενεργειακών καλλιεργειών, όπως αυτή του ηλιοσπόρου και του κραμβοσπόρου

Οι κανόνες συνεργασίας με τους προμηθευτές εξασφαλίζει στην Εταιρεία ανταγωνιστικές τιμές, εναλλακτικές επιλογές, ευελιξία και ποιότητα αγαθών.

Η Εταιρεία συνηθίζει, ιδιαίτερα με τους σημαντικούς προμηθευτές, να επικυρώνει γραπτώς τις συμφωνίες συνεργασίας.

6.2 Μελλοντικές προοπτικές και πως αυτές επηρεάζονται από το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο

Το Biodiesel κατέχει το μεγαλύτερο ποσοστό επί του κύκλου εργασιών της Εταιρείας. Οι προοπτικές του κλάδου είναι ευοίωνες παρά την οικονομική κρίση.

Το Biodiesel δεν πωλείται αυτούσιο στην Ελληνική αγορά, αλλά πωλείται μόνο προς διυλιστήρια και εμπόρους καυσίμων α κατηγορίας, οι οποίοι έχουν και την υποχρέωση να αναμιγνύουν τις ποσότητες diesel που πωλούν με Biodiesel. Πελάτες του παραγόμενου βιοκαυσίμου - Biodiesel είναι τα διυλιστήρια και οι εταιρείες εμπορίας καυσίμων οι οποίες και βάσει της κείμενης νομοθεσίας πραγματοποιούν την πρόσμιξη του Biodiesel με το ορυκτό ντίζελ κίνησης.

Η AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε. συμμετέχει στις ετήσιες προσκλήσεις κατανομής του ΥΠΕΚΑ, το οποίο καθορίζει την προς κατανομή ποσότητα και ακολούθως εκδίδεται ΚΥΑ με τις κατανεμημένες ποσότητες ανά συμμετέχουσα Εταιρεία και την ποσότητα που θα παραλάβουν τα διυλιστήρια (ΕΛΠΕ και MOTOR OIL). Οι ποσότητες ανά εταιρεία εξαρτώνται από τη βαθμολογία που συγκεντρώνουν οι εταιρείες σύμφωνα με τη βαρύτητα που έχουν καθένα από τα προαναφερθέντα κριτήρια.

Η AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε. στην κατανομή του έτους 2017, όπως δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Β'1881/30.05.2017, συγκέντρωσε την υψηλότερη βαθμολογία και έλαβε ποσοστό 23,76% της κατανεμημένης ποσότητας μεταξύ των συμμετεχόντων εταιρειών.

Οι πελάτες στους οποίους πωλείται το Biodiesel είναι τα «Ελληνικά Πετρέλαια ΑΕ», «MOTOR OIL», «CORAL» και «AVIN». Από την ετήσια ποσότητα που υποχρεούνται να αγοράσουν τα διυλιστήρια «Ελληνικά Πετρέλαια» και «MOTOR OIL», προκαθορίζονται με σχετική ΚΥΑ του ΥΠΕΚΑ σε ποσοστό περίπου 85% οι προμηθευτές που θα πουλήσουν την ποσότητα αυτή.

Πέραν της κατανεμημένης ποσότητας, στην ΚΥΑ κατανομής υπάρχει ένα ποσοστό 15% επί της κατανομής το οποίο κάθε Εταιρεία μπορεί να διαπραγματευθεί ελεύθερα με τα διυλιστήρια. Και σε αυτό το κομμάτι η AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε. λαμβάνει σημαντικές ποσότητες προσφέροντας ανταγωνιστικές τιμές.

Τέλος, οι έμποροι πετρελαιοειδών Α' που εισάγουν ντίζελ έχουν επίσης την υποχρέωση να αναμείξουν Biodiesel σε ποσοστό 7%, από τους οποίους η AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε. λαμβάνει επίσης σημαντικές ποσότητες λόγω ανταγωνιστικών τιμών.

6.3 Λοιποί κίνδυνοι οι οποίοι σχετίζονται με την δραστηριότητα ή τον κλάδο που Ο Όμιλος αναπτύσσεται

Ο Όμιλος δεν αντιμετωπίζει λοιπούς κινδύνους που να σχετίζονται με την δραστηριότητα ή τον κλάδο που η Εταιρεία αναπτύσσεται, εκτός από αυτούς που αναφέρονται στη Σημείωση 37 των συνημμένων Οικονομικών Καταστάσεων.

7. Περιβαλλοντικά ζητήματα

7.1 Πραγματικές και δυνητικές επιπτώσεις της Εταιρείας στο περιβάλλον

Ο Όμιλος τηρεί τη νομοθεσία σχετικά με την πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης που προκύπτει από τη δραστηριότητά της.

7.2 Διαδικασίες που εφαρμόζει ο όμιλος για την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων

Ο Όμιλος αναγνωρίζει την μεγάλη σημασία που έχει η προστασία του περιβάλλοντος. Στη κατεύθυνση αυτή έχει θέση σε λειτουργία ένα καταγεγραμμένο σύστημα διαχείρισης περιβάλλοντος, σύμφωνο με τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 14001:2004, έτσι ώστε οι διαδικασίες που λαμβάνουν χώρα στην επιχείρηση και στους υπεργολάβους της, να γίνουν φιλικότερες προς το περιβάλλον, μειώνοντας το περιβαλλοντικό αποτύπωμά της, λόγω της λειτουργίας της. Στα πλαίσια αυτού του συστήματος η διοίκηση της Εταιρείας δεσμεύεται ότι :

- Καθορίζει χαρακτηριστικά περιβαλλοντικής απόδοσης για κάθε διαδικασία που λαμβάνει χώρα σε αυτό.
- Λειτουργεί σε συμφωνία με την υπάρχουσα περιβαλλοντική νομοθεσία και κανονισμούς.
- Αναπτύσσει λειτουργικές διαδικασίες που στόχο έχουν να αποτρέψουν τη ρύπανση του περιβάλλοντος.
- Προοδευτικά και μέσω στόχων και προγραμμάτων, θα βελτιώνει το επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας, μειώνοντας τα απόβλητα που προκύπτουν από τις λειτουργικές δραστηριότητες της AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε., προωθώντας την ανακύκλωση, την επαναχρησιμοποίηση, καθώς επίσης και την ασφαλή μεταφορά και καταστροφή των αποβλήτων της.
- Διαθέτει τις πληροφορίες σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιδόσεις της στο προσωπικό της επιχείρησης, καθώς επίσης και σε οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο μέρος το οποίο τις έχει ανάγκη.
- Ελαχιστοποιεί τις πιθανότητες περιβαλλοντικών ατυχημάτων, και είναι σε θέση να αντιμετωπίσει τη ρύπανση που μπορεί να προκύψει από ένα τέτοιο ατύχημα.
- Συνεργάζεται με τους προμηθευτές, συνεργάτες, πελάτες της με στόχο να τους βοηθήσει να αναπτύξουν ενδιαφέρον για τη προστασία του περιβάλλοντος.
- Προωθεί την κατάλληλη εκπαίδευση στο προσωπικό, ώστε να διαβεβαιώνει ότι αυτό είναι σε θέση να λειτουργεί σε συμφωνία με τις δεσμεύσεις της παρούσας περιβαλλοντικής πολιτικής.

7.3 Αναφορά στην ανάπτυξη των πράσινων προϊόντων και υπηρεσιών (εφόσον υπάρχουν)

ΤΕΚΜΩΡ Α.Ε.Β.Ε.

Ετήσιες Ατομικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 2017

Η επιχείρηση δεν παράγει πράσινα προϊόντα.

8. Εργασιακά ζητήματα

8.1 Πολιτική διαφοροποίησης και ίσων ευκαιριών (ανεξαρτήτως φύλου, θρησκείας, μειονεκτικότητας ή και άλλων πτυχών)

Ο Όμιλος προσλαμβάνει και απασχολεί προσωπικό χωρίς να κάνει διακρίσεις φύλου, μειονεκτικότητας ή και άλλων πτυχών.

8.2 Σεβασμός των δικαιωμάτων των εργαζόμενων και συνδικαλιστική ελευθερία

Τα δικαιώματα των εργαζομένων γίνονται απολύτως σεβαστά και υπάρχει κλίμα εργασιακής ειρήνης. Οι συνδικαλιστικές ελευθερίες δεν περιορίζονται καθ' οιονδήποτε τρόπο.

8.3 Υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία, συστήματα εκπαίδευσης, τρόπος προαγωγών κτλ.

Ο Όμιλος στους χώρους παραγωγής απασχολεί ιατρό εργασίας και τεχνικό ασφαλείας.

Ο Όμιλος εκπαιδεύει το προσωπικό της σε νέες δεξιότητες με σεμινάρια στο αντικείμενο εργασίας, ανάλογα με τις προτεραιότητες που θέτει ετήσια η Διοίκηση.

Το προσωπικό αξιολογείται συνεχώς από τους αρμόδιους διευθυντές και οι σχετικές αναφορές εκτιμώνται από τη Διοίκηση για τις ενδεχόμενες προαγωγές, αυξήσεις μισθών, μετακινήσεις υπαλλήλων.

Πλατύ Ημαθίας, 31 Αυγούστου 2018

Εκ μέρους του Δ.Σ.

Ιωάννης Βογιατζής

Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος Δ.Σ

Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης

Ποσά σε €	Σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
		01/01 - 31/12/2017	01/01- 31/12/2016
Πωλήσεις	26	93.797.517	101.651.267
Κόστος πωληθέντων	27	(76.333.725)	(79.212.913)
Μικτό Κέρδος		17.463.792	22.438.354
Έξοδα διοίκησης	27	(4.455.174)	(3.783.399)
Έξοδα διάθεσης	27	(2.906.885)	(2.696.317)
Λοιπά έσοδα	28	667.974	912.624
Λοιπά έξοδα	29	(158.911)	(580.395)
Λειτουργικό κέρδος		10.610.796	16.290.867
Λοιπά Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	30	(11.522)	(37.679)
Κέρδη /(Ζημιές) από συγγενείς επιχειρήσεις ενοποιοούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης		(459)	17.140
Χρηματοοικονομικά κόστη	31	(641.258)	(1.171.559)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	32	54.659	32.130
Κέρδη /(Ζημιές) προ Φόρων		10.012.216	15.130.900
Φόρος εισοδήματος	33	(3.057.078)	(4.547.654)
Καθαρά Κέρδη /(Ζημιές)		6.955.138	10.583.246
Αποδιδόμενα σε:			
Μετόχους της μητρικής		6.954.796	10.582.719
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		342	527
		6.955.138	10.583.246

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων.

Εταιρική Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης

Ποσά σε €	Σημ.	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01/01 - 31/12/2017	01/01- 31/12/2016
Πωλήσεις	26	174.263	108.750
Κόστος πωληθέντων	27	(21.333)	(19.406)
Μικτό Κέρδος		152.930	89.344
Έξοδα διοίκησης	27	(3.099)	(31.591)
Έξοδα διάθεσης	27	0	0
Λοιπά έσοδα	28	6.689	6.109
Λοιπά έξοδα	29	(800)	(1.416)
Λειτουργικό κέρδος		155.720	62.446
Λοιπά Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	30	0	0
Κέρδη /(Ζημιές) από συγγενείς επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης		0	0
Χρηματοοικονομικά κόστη	31	(42)	(174)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	32	0	0
Κέρδη /(Ζημιές) προ Φόρων		155.678	62.272
Φόρος εισοδήματος	33	(45.379)	(18.470)
Καθαρά Κέρδη /(Ζημιές)		110.300	43.803

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων

Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Συνολικών Εσόδων χρήσης

Ποσά σε €	Σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016
Καθαρά Κέρδη /(Ζημιές)		6.955.138	10.583.246	110.300	43.803
Λοιπά Συνολικά Έσοδα					
<u>Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων</u>					
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού		(20.491)	(13.992)	0	0
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού		5.942	4.058	0	0
<u>Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων</u>					0
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού :					0
- κέρδη /(ζημιές) τρέχουσας περιόδου		0	0	0	0
- αναταξινόμηση στα κέρδη ή στις ζημιές περιόδου		0	0	0	0
				0	0
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων		(14.549)	(9.934)	0	0
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων		6.940.590	10.573.312	110.300	43.803

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων

Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

Ποσά σε €

Ποσά σε €		Ο ΟΜΙΛΟΣ		
	Σημ.	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Μη Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού				
Ενσώματα Πάγια	4	61.120.756	58.317.527	60.084.792
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	5	4.105	5.341	6.577
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	7	3.382	3.841	5.440
Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο	8	10.300	10.300	10.300
Επενδύσεις σε ακίνητα	9	598.266	598.266	598.266
Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	10	165.085	826.337	170.521
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	11	504.123	524.787	542.769
Σύνολο		62.406.017	60.286.398	61.418.665
Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού				
Αποθέματα	12	29.361.174	27.594.761	28.207.114
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	13	19.332.248	15.455.006	22.148.328
Λοιπές απαιτήσεις	14	5.205.592	5.546.907	5.838.558
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	15	59.046	72.177	202.496
Εμπορικό χαρτοφυλάκιο και χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω ΚΑΧ	16	110.925	84.173	135.720
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	17	6.964.335	13.113.160	8.330.182
Σύνολο		61.033.320	61.866.183	64.862.398
Σύνολο Ενεργητικού		123.439.337	122.152.581	126.281.062
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Ίδια Κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	18	8.610.304	8.610.304	8.610.304
Υπερ το άρτιο	18	6.711	6.711	6.711
Λοιπά αποθεματικά	19	2.080.376	2.006.533	669.362
Αποτελέσματα εις νέον		92.722.739	85.856.334	76.620.720
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της Μητρικής		103.420.130	96.479.882	85.907.097
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		4.846	4.505	3.978
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		103.424.976	96.484.386	85.911.075
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	11	337.795	361.215	386.185
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	20	1.351.179	1.304.450	1.256.436
Επιχορηγήσεις	21	492.703	85.320	106.498
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	22	7.777.020	9.865.757	13.205.883
Σύνολο		9.958.697	11.616.742	14.955.002
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	23	5.802.002	5.921.154	6.826.916
Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι	24	26.909	1.965.456	2.372.246
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	22	1.171.499	3.387.773	13.477.369
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	25	3.055.254	2.777.070	2.738.453
Σύνολο		10.055.664	14.051.453	25.414.985
Σύνολο Υποχρεώσεων		20.014.361	25.668.195	40.369.987
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		123.439.337	122.152.581	126.281.062

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων

Εταιρική Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

Ποσά σε €

Ποσά σε €		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	Σημ.	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Μη Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού				
Ενσώματα Πάγια	4	3.291.152	3.291.152	3.291.152
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	6	2.629.040	2.629.040	2.629.040
Σύνολο		5.920.192	5.920.192	5.920.192
Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού				
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	13	4.588.394	4.530.259	4.478.395
Λοιπές απαιτήσεις	14	100	6.688	3.483
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	15	0	3.321	6.221
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	17	122.000	60.690	43.689
Σύνολο		4.710.493	4.600.959	4.531.788
Σύνολο Ενεργητικού		10.630.685	10.521.151	10.451.980
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Ίδια Κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	18	8.610.304	8.610.304	8.610.304
Υπερ το άρτιο	18	6.711	6.711	6.711
Λοιπά αποθεματικά	19	82.710	80.499	77.485
Αποτελέσματα εις νέον		430.970	322.881	282.093
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		9.130.695	9.020.395	8.976.593
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	23	12.437	13.177	9.953
Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι	24	26.909	0	0
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	25	1.460.644	1.487.578	1.465.434
Σύνολο Υποχρεώσεων		1.499.990	1.500.755	1.475.387
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		10.630.685	10.521.151	10.451.980

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων

Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

Ποσά σε €	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ Το Άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Κέρδη εις Νέον	Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1/1/2017	401.600	8.610.304	6.711	2.006.533	85.856.334	96.479.882	4.505	96.484.386
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον		0	0	71.632	(71.632)	0	0	0
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού		0	0	2.211	(2.211)	0	0	0
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες	0	0	0	73.843	(73.843)	0	0	0
Αποτέλεσμα περιόδου		0	0	0	6.954.796	6.954.796	342	6.955.138
Λοιπά συνολικά έσοδα:								
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού								
- κέρδη/(ζημιές) τρέχουσας περιόδου		0	0	0	(20.490)	(20.490)	(1)	(20.491)
- αναταξιμότητα στα αποτελέσματα		0	0	0	5.942	5.942	0	5.942
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους		0	0	0	(14.548)	(14.548)	0	(14.548)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων	0	0	0	0	6.940.248	6.940.248	342	6.940.590
Υπόλοιπο την 31/12/2017	401.600	8.610.304	6.711	2.080.377	92.722.738	103.420.130	4.847	103.424.977

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων.

ΤΕΚΜΩΡ Α.Ε.Β.Ε.

Ετήσιες Ατομικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 2017

Ποσά σε €	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπερ Το Άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Κέρδη εις Νέον	Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1/1/2016	401.600	8.610.304	6.711	669.362	76.620.720	85.907.097	3.978	85.911.075
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον		0	0	1.334.158	(1.334.158)	0	0	0
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού		0	0	3.014	(3.014)	0		0
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες	0	0	0	1.337.172	(1.337.172)	0	0	0
Αποτέλεσμα περιόδου		0	0	0	10.582.719	10.582.719	527	10.583.246
Λοιπά συνολικά έσοδα:								
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού								
- κέρδη/(ζημιές) τρέχουσας περιόδου		0	0	0	(13.991)	(13.991)	(1)	(13.992)
- αναταξιμότητα στα αποτελέσματα		0	0	0	4.057	4.057	0	4.058
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους		0	0	0	(9.934)	(9.934)	(0)	(9.934)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων	0	0	0	0	10.572.785	10.572.785	526	10.573.312
Υπόλοιπο την 31/12/2016	401.600	8.610.304	6.711	2.006.533	85.856.334	96.479.882	4.505	96.484.386

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων.

Εταιρική Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

Ποσά σε €	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπερ Το Άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Κέρδη εις Νέον	Ίδιες μετοχές	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1/1/2017	401.600	8.610.304	6.711	80.499	322.882	0	9.020.395
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού		0	0	2.211	(2.211)	0	0
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες	0	0	0	2.211	(2.211)	0	0
Αποτέλεσμα περιόδου		0	0	0	110.300	0	110.300
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους		0	0	0	0	0	0
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων	0	0	0	0	110.300	0	110.300
Υπόλοιπο την 31/12/2017	401.600	8.610.304	6.711	82.710	430.970	0	9.130.695

Ποσά σε €	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπερ Το Άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Κέρδη εις Νέον	Ίδιες μετοχές	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1/1/2016	401.600	8.610.304	6.711	77.485	282.093	0	8.976.593
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού		0	0	3.014	(3.014)	0	0
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες	0	0	0	3.014	(3.014)	0	0
Αποτέλεσμα περιόδου		0	0	0	43.803	0	43.803
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους		0	0	0	0	0	0
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων	0	0	0	0	43.803	0	43.803
Υπόλοιπο την 31/12/2016	401.600	8.610.304	6.711	80.499	322.882	0	9.020.395

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων.

ΤΕΚΜΩΡ Α.Ε.Β.Ε.

Ετήσιες Ατομικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 2017

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

Ποσά σε €

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Κέρδη Περιόδου προ φόρων	10.012.216	15.130.900	155.678	62.272
Σύνολο προσαρμογών	3.203.747	4.550.072	42	174
Ταμειακές Ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν τις μεταβολές του κεφαλαίου κίνησης	13.215.963	19.680.972	155.720	62.446
Μεταβολές Κεφαλαίου κίνησης				
(Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων	(1.766.413)	612.353	0	0
(Αύξηση) / μείωση απαιτήσεων	(3.930.965)	6.747.664	(54.813)	(48.965)
(Αύξηση) / μείωση λοιπών απαιτήσεων	(4.746.487)	(5.073.056)	3.240	5.456
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	293.590	(770.845)	(27.674)	25.369
	(10.150.275)	1.516.116	(79.247)	(18.141)
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	3.065.689	21.197.088	76.473	44.305
Καταβληθέντες τόκοι	(643.497)	(1.151.685)	(42)	(174)
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος	(23.946)	(27.130)	(15.122)	(27.130)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	2.398.246	20.018.273	61.309	17.002
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορές ενσώματων παγίων	(4.820.172)	(1.870.201)	0	0
Έσοδα από την πώληση ενσώματων παγίων	68.300	57.432	0	0
Τόκοι που εισπράχθηκαν	54.659	32.130	0	0
Εισπράξεις Επιχορηγήσεων	500.197	0	0	0
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	0	18.739	0	0
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(4.197.016)	(1.761.900)	0	0
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Δάνεια αναληφθέντα	3.033.756	0	0	0
Δάνεια πληρωθέντα	(7.000.030)	(13.089.614)	0	0
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	(383.781)	(383.781)	0	0
Καθαρές Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(4.350.055)	(13.473.395)	0	0
Καθαρή (μείωση)/ αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	(6.148.825)	4.782.978	61.309	17.002
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της χρήσης	13.113.160	8.330.182	60.690	43.689
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα στο τέλος της χρήσης	6.964.335	13.113.160	122.000	60.690

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων.

Οι προσαρμογές στα κέρδη αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	2.603.884	2.941.956	0	0
Προβλέψεις	114.219	424.830	0	0
(Κέρδη)/ ζημιές από την πώληση ενσώματων παγίων	15.394	9.178	0	0
(Κέρδη)/ ζημιές από την πώληση ασώματων παγίων	0	0	0	0
Μερίδιο καθαρών (κερδών) /ζημιών από συγγενείς με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	459	(17.140)		0
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	(92.814)	(21.178)	0	0
Μη ταμειακά έξοδα	2.758	21.450	0	0
Αναβαλλόμενη Φορολογία	0	0		
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	(54.659)	(32.130)	0	0
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	641.258	1.171.559	42	174
Κέρδη/ (ζημιές) εύλογης αξίας εμπορικού χαρτοφυλακίου	(26.753)	51.548	0	0
Σύνολο προσαρμογών	3.203.747	4.550.072	42	174

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων.

1. Γενικές Πληροφορίες για τον Όμιλο και την Εταιρεία

Οι ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εντός της χρήσης 2017, αποφασίσθηκε η εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς ως πλαίσιο για την κατάρτιση των Οικονομικών Καταστάσεων του Ομίλου και της Εταιρείας. Ως εκ τούτου, οι παρούσες Οικονομικές Καταστάσεις είναι οι πρώτες Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας που συντάσσονται με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (βλ. Σημείωση 38 για περαιτέρω αναλύσεις αναφορικά με τη μετάβαση των Οικονομικών Καταστάσεων στα ΔΠΧΑ).

Η Εταιρεία «ΤΕΚΜΩΡ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (εφεξής «η Εταιρεία»), εδρεύει στο Πλατύ Ημαθίας. Η διάρκεια της Εταιρείας είναι 50 χρόνια και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Η Εταιρεία λειτουργεί ως ανώνυμη εταιρεία σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία και ειδικότερα τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 περί ανωνύμων εταιρειών, ως αυτός ισχύει.

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017 το σύνολο του προσωπικού του Ομίλου ήταν 206 άτομα ενώ την 31η Δεκεμβρίου 2016 ήταν 202 άτομα. Κατά τις προαναφερόμενες ημερομηνίες η Εταιρεία δεν απασχολούσε προσωπικό.

Οι εταιρείες που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται αναλυτικά ως εξής:

Επωνυμία Εταιρείας	% Άμεσης συμμετοχής	% Έμμεσης συμμετοχής	Μέθοδος ενοποίησης
ΤΕΚΜΩΡ Α.Ε.Β.Ε.	Μητρική εταιρεία Ομίλου		
AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε	99,995%	-	Ολική Ενοποίηση
ΠΛΥΜΜΗ ΜΟΝΟΠΡ.ΕΠΕ	-	100,00%	Ολική Ενοποίηση
ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Π.Ο.Α.Υ. ΔΙΑΠΟΡΙΩΝ ΝΗΣΩΝ ΣΑΡΩΝΙΚΟΥ ΚΟΛΠΟΥ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ & ΕΥΡΗΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ Ι.Κ.Ε.	-	41,36%	Μέθοδος καθαρής θέσης

Οι συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2017 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο την 31 Αυγούστου 2018 και υπόκεινται στην οριστική έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

2. Πλαίσιο Κατάρτισης Οικονομικών Καταστάσεων

Οι παρούσες Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας που καλύπτουν τη χρήση 2017 (1 Ιανουαρίου 2017 – 31 Δεκεμβρίου 2017), έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, εκτός από την αποτίμηση συγκεκριμένων στοιχείων του Ενεργητικού και Παθητικού σε τρέχουσες αξίες, την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητάς της (going concern) και είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως αυτά έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των ερμηνειών τους, όπως αυτές έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (IFRIC) της IASB και τα οποία έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ισχύουν μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2017.

Οι λογιστικές αρχές που περιγράφονται παρακάτω, έχουν εφαρμοσθεί σε όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται. Η προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τις γενικά παραδεκτές λογιστικές αρχές, απαιτεί τη χρήση εκτιμήσεων και υποθέσεων που επηρεάζουν τα υπόλοιπα των λογαριασμών ενεργητικού και παθητικού και γνωστοποίηση των ενδεχόμενων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, καθώς και τα παρουσιαζόμενα

έσοδα και έξοδα κατά τις υπό εξέταση περιόδους. Αν και οι συγκεκριμένες εκτιμήσεις είναι βασισμένες στις βέλτιστες γνώσεις της Διοίκησης της Εταιρείας, τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται τελικά να διαφέρουν από τις εκτιμήσεις αυτές.

Το νόμισμα παρουσίασης είναι το Ευρώ (και όλα τα ποσά παρουσιάζονται σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά).

2.1 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Ιούλιο του 2014, το IASB προέβη στην τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο Πρότυπο περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός λογικού μοντέλου για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα ενιαίο προνοητικό μοντέλο για «αναμενόμενες ζημιές» απομείωσης, και επίσης, μία ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για την λογιστική αντιστάθμισης. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία θα εφαρμόσουν το καινούργιο Πρότυπο χωρίς αναπροσαρμογή της συγκριτικής πληροφόρησης, αναγνωρίζοντας την σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής στο υπόλοιπο έναρξης των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής. Κατά την ημερομηνία αναφοράς, η Διοίκηση βρίσκεται στο στάδιο αξιολόγησης του αντίκτυπου της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9. Οι βασικοί τομείς στους οποίους αναμένεται να έχει επίδραση το νέο Πρότυπο έχουν ως εξής:

- ο Το νέο μοντέλο απομείωσης αξίας απαιτεί την αναγνώριση των προβλέψεων απομείωσης βάσει των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών και όχι μόνο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών, όπως ισχύει σύμφωνα με το ΔΛΠ 39. Ο Όμιλος και η Εταιρεία θα εφαρμόσουν την απλοποιημένη προσέγγιση αναφορικά με τις εμπορικές απαιτήσεις, ενώ παράλληλα βρίσκονται σε διαδικασία ελέγχων προκειμένου να προσδιοριστεί ο αντίκτυπος από τη μετάβαση στο νέο Πρότυπο.
- ο Δεν αναμένεται επίδραση στην ταξινόμηση και στην επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού λόγω εφαρμογής του νέου Προτύπου. Παράλληλα, δεν αναμένεται σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις από την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων στην εύλογη αξία.

Το νέο Πρότυπο προβλέπει επίσης πρόσθετες γνωστοποιήσεις τροποποιώντας παράλληλα τον τρόπο παρουσίασης των πληροφοριών. Ο Όμιλος και η Εταιρεία θα τροποποιήσουν καταλλήλως τη φύση, έκταση και δομή των παρεχόμενων γνωστοποιήσεων αναφορικά με τα χρηματοοικονομικά μέσα, προκειμένου να συμμορφωθούν με το νέο Πρότυπο.

• ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 15. Το εν λόγω Πρότυπο είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που αφορούν στην αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις αρχές τόσο των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικανικών Γενικά Παραδεκτών Λογιστικών Αρχών (US GAAP). Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται το εν λόγω Πρότυπο είναι συνεπείς με σημαντικό μέρος της τρέχουσας πρακτικής. Το νέο Πρότυπο αναμένεται να βελτιώσει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, καθιερώνοντας ένα πιο ισχυρό πλαίσιο για την επίλυση θεμάτων που προκύπτουν, ενισχύοντας τη συγκρισιμότητα μεταξύ κλάδων και κεφαλαιαγορών, παρέχοντας πρόσθετες γνωστοποιήσεις και διευκρινίζοντας τον λογιστικό χειρισμό του κόστους των συμβάσεων. Το νέο Πρότυπο έρχεται να αντικαταστήσει το ΔΛΠ 18 «Έσοδα», το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», καθώς και ορισμένες Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018. Η εφαρμογή του Προτύπου εκτιμάται ότι δεν θα έχει σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωρισθεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4: «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Σεπτέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις. Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές, τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις στη διάρκεια των επόμενων δώδεκα μηνών. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν και έχουν εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 1: Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, ΔΛΠ 28: Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2: «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούνιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής

βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου θα περιελάμβανε την αξιολόγηση του κατά ποσόν το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση /αποδεικτικά στοιχεία. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητό Αντάλλαγμα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11: Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, ΔΛΠ 12: Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, ΔΛΠ 23: Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Ο Όμιλος

θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις Οικονομικές Καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)**

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου

βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

3. Περίληψη βασικών λογιστικών πολιτικών

3.1 Θυγατρικές

Είναι όλες οι εταιρείες στις οποίες η Μητρική έχει τη δυνατότητα να ασκεί τον έλεγχο, άμεσα ή έμμεσα, μέσω άλλων θυγατρικών εταιριών. Η Εταιρεία αποκτά και ασκεί έλεγχο κυρίως μέσω της κατοχής της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου των θυγατρικών επιχειρήσεων. Θυγατρικές θεωρούνται επίσης και οι επιχειρήσεις στις οποίες η Εταιρεία, αποτελώντας το σημαντικότερο και μοναδικό μεγάλο μέτοχο, έχει τη δυνατότητα να ορίζει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού συμβουλίου τους. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι εξασκίσιμα κατά τον χρόνο σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν η Εταιρεία ασκεί τον έλεγχο επί των θυγατρικών.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) με τη μέθοδο της απόκτησης από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος σε αυτές και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται. Η εξαγορά θυγατρικής από τον Όμιλο λογιστικοποιείται με βάση τη μέθοδο της απόκτησης. Κατά την ημερομηνία της απόκτησης, η αποκτώσα επιχείρηση αναγνωρίζει την υπεραξία που προκύπτει από τη συναλλαγή της απόκτησης, ως το υπερβάλλον ποσό μεταξύ:

- του αθροίσματος (i) του ανταλλάγματος που μεταβιβάστηκε αποτιμώμενο σε εύλογες αξίες, (ii) του ποσού των τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών στην αποκτώμενη (αποτιμώμενων είτε στην εύλογη αξία τους είτε στο αναλογικό ποσοστό των μη ελεγχουσών συμμετοχών επί των καθαρών αναγνωρίσιμων στοιχείων του ενεργητικού της αποκτώμενης) και (iii) σε συνένωση επιχειρήσεων που ολοκληρώνεται σε στάδια, της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία της απόκτησης των συμμετοχικών δικαιωμάτων που κατείχε η αποκτώσα προηγουμένως στην αποκτώμενη, μείον
- της καθαρής αξίας κατά την ημερομηνία της απόκτησης των αποκτηθέντων αναγνωρίσιμων στοιχείων του ενεργητικού και των αναληφθεισών υποχρεώσεων.

Η υπεραξία ελέγχεται ετησίως για πιθανή απομείωση και η διαφορά μεταξύ της λογιστικής και της ανακτήσιμης αξίας της αναγνωρίζεται ως ζημιά απομείωσης, επιβαρύνοντας τα κέρδη ή τις ζημιές της περιόδου.

Τα κόστη που σχετίζονται με την απόκτηση των επενδύσεων σε θυγατρικές (π.χ. αμοιβές συμβούλων, νομικών, λογιστών, εκτιμητών και άλλες επαγγελματικές και συμβουλευτικές αμοιβές), αναγνωρίζονται ως έξοδα και επιβαρύνουν τα κέρδη ή τις ζημιές της περιόδου στην οποία πραγματοποιούνται.

Σε αντίθετη περίπτωση, που η αποκτώσα επιχείρηση προβεί σε μία απόκτηση συμμετοχικού δικαιώματος στην οποία, κατά την ημερομηνία της απόκτησης, η καθαρή αξία των αποκτηθέντων στοιχείων του ενεργητικού και των αναληφθεισών υποχρεώσεων υπερβαίνει τα ανταλλάγματα που μεταβιβάζονται, τότε πρόκειται για μία αγορά ευκαιρίας. Αφού διενεργηθούν οι απαραίτητοι επανέλεγχοι, το υπερβάλλον ποσό της παραπάνω διαφοράς αναγνωρίζεται ως κέρδος, στα κέρδη ή στις ζημιές της περιόδου.

Διεισδυτικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος στοιχείου ενεργητικού.

Όπου απαιτήθηκε, οι λογιστικές πολιτικές των θυγατρικών εταιρειών έχουν τροποποιηθεί, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η συνέπεια με τις λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο. Στη σημείωση 1, παρατίθεται πλήρης λίστα των ενοποιούμενων θυγατρικών μαζί με τα σχετικά ποσοστά του Ομίλου.

Η ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων των θυγατρικών εταιρειών συμπίπτει με αυτή της μητρικής εταιρείας.

3.2 Συμμετοχές σε θυγατρικές Εταιρείες (Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις)

Οι συμμετοχές της Εταιρείας στις θυγατρικές και τις συγγενείς της αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τυχόν σωρευμένες ζημιές απομείωσης. Ο έλεγχος απομείωσης διενεργείται με βάση τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36.

3.3 Μεταβολές Ιδιοκτησιακών Δικαιωμάτων σε Θυγατρικές

Όταν πραγματοποιούνται μεταβολές στα ιδιοκτησιακά δικαιώματα σε μία θυγατρική, τότε εξετάζεται εάν οι μεταβολές αυτές έχουν ως αποτέλεσμα την απώλεια του ελέγχου στη θυγατρική ή όχι.

Όταν οι μεταβολές στα ιδιοκτησιακά δικαιώματα δεν έχουν ως αποτέλεσμα την απώλεια ελέγχου, τότε λογίζονται ως συναλλαγές ιδίων κεφαλαίων (δηλαδή ως συναλλαγές με ιδιοκτήτες υπό την ιδιότητά τους ως ιδιοκτήτες). Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι λογιστικές αξίες των ελεγχουσών και μη ελεγχουσών συμμετοχών προσαρμόζονται, έτσι ώστε να αντικατοπτρίζουν τις μεταβολές στις σχετικές συμμετοχές τους στη θυγατρική. Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ του ποσού με το οποίο οι μη ελεγχουσες συμμετοχές προσαρμόζονται και της εύλογης αξίας του ανταλλάγματος που καταβλήθηκε ή ελήφθη, αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια και κατανέμεται στους ιδιοκτήτες της μητρικής.

Σε διαφορετική περίπτωση, δηλαδή όταν οι μεταβολές ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων οδηγούν σε απώλεια ελέγχου, τότε η μητρική λογιστικοποιεί τις απαραίτητες εγγραφές πώλησης και αναγνωρίζει το αποτέλεσμα από την πώληση (αποαναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού, της υπεραξίας και των υποχρεώσεων της θυγατρικής κατά την ημερομηνία απώλειας του ελέγχου, αποαναγνώριση της λογιστικής αξίας των μη ελεγχουσών συμμετοχών, προσδιορισμός του αποτελέσματος από την πώληση). Με την απώλεια ελέγχου μίας θυγατρικής, τυχόν επένδυση που διακρατείται στην πρώην θυγατρική, αναγνωρίζεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 39.

3.4 Μη Ελέγχουσες Συμμετοχές

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές είναι το μέρος των ιδίων κεφαλαίων μίας θυγατρικής που δεν αναλογούν, άμεσα ή έμμεσα, στην μητρική επιχείρηση. Οι ζημιές που αφορούν στις μη ελέγχουσες συμμετοχές (μειοψηφία) μίας θυγατρικής, μπορεί να ξεπερνούν τα δικαιώματα των μη ελεγχουσών συμμετοχών στα ίδια κεφάλαια της θυγατρικής. Τα κέρδη ή οι ζημιές και κάθε συστατικό στοιχείο των λοιπών συνολικών εσόδων, λογίζεται τόσο στους ιδιοκτήτες της μητρικής όσο και στις μη ελέγχουσες συμμετοχές, ακόμα και αν αυτό έχει ως αποτέλεσμα ότι οι μη ελέγχουσες συμμετοχές θα παρουσιάζουν έλλειμμα.

3.5 Συγγενείς

Είναι οι επιχειρήσεις στις οποίες ο Όμιλος μπορεί να ασκεί ουσιαστική επιρροή, ωστόσο δεν ασκεί έλεγχο. Οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από τον Όμιλο συνιστούν ότι το κατεχόμενο ποσοστό μεταξύ 20% και 50% δικαιωμάτων ψήφου μίας εταιρείας υποδηλώνει ουσιαστική επιρροή πάνω στην επενδύμενη εταιρεία, εκτός αν μπορεί να αποδειχθεί ξεκάθαρα ότι δεν ισχύει κάτι τέτοιο. Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσης και κατόπιν αποτιμώνται σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Στη λήξη κάθε περιόδου αναφοράς, το κόστος αυξάνεται ή μειώνεται με την αναλογία του Ομίλου στις μεταβολές της καθαρής θέσης της επενδύμενης. Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή στις ζημιές των συγγενών επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, ενώ το μερίδιο των μεταβολών των αποθεματικών μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα αποθεματικά. Όταν η συμμετοχή του Ομίλου στις ζημιές σε μία συγγενή επιχείρηση ισούται ή υπερβαίνει το κόστος συμμετοχής του στη συγγενή επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων οποιονδήποτε άλλων επισφαλών απαιτήσεων, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές, εκτός και αν έχει καλύψει υποχρεώσεις ή έχει ενεργήσει πληρωμές εκ μέρους της συγγενούς επιχείρησης και εν γένει εκείνων που προκύπτουν από τη μετοχική ιδιότητα. Εάν μεταγενέστερα η συγγενής επιχείρηση παρουσιάσει κέρδη, η επενδύτρια αρχίζει να αναγνωρίζει εκ νέου το μερίδιό της επί των κερδών, μόνον εφόσον το μερίδιό της επί των κερδών εξισωθεί με το μερίδιο των ζημιών που δεν είχε αναγνωρίσει.

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συνδεδεμένων επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου.

Οι λογιστικές αρχές που χρησιμοποιούν οι συγγενείς δεν είναι διαφορετικές από αυτές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος, ενώ η ημερομηνία κατάρτισης των Οικονομικών καταστάσεων των συγγενών επιχειρήσεων, συμπίπτει με αυτή της μητρικής.

3.6 Ενσώματα πάγια

Τα πάγια στοιχεία του ενεργητικού απεικονίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις στις αξίες κτήσης τους, μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν ζημίες απομείωσης των παγίων. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτόμενες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων αυτών.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον κατά την έκταση που οι δαπάνες αυτές αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αναμένεται να εισρεύσουν από την χρήση του παγίου στοιχείου και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα.

Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιείται.

Οι αποσβέσεις των στοιχείων των ενσωμάτων παγίων (πλην οικοπέδων τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

Ενσώματα πάγια	Ωφέλιμη Ζωή
Κτίρια και εγκαταστάσεις	25 έτη
Μηχανήματα	10 έτη
Μεταφορικά Μέσα	5 - 20 έτη
Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	4 - 10 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων επανεξετάζονται στη λήξη κάθε ετήσιας περιόδου.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, τότε η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα. Κατά την πώληση των ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στα αποτελέσματα.

3.7 Άυλα στοιχεία του ενεργητικού

Στα άυλα στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται κυρίως άδειες λογισμικού και λογισμικά προγράμματα. Ένα άυλο στοιχείο του ενεργητικού αποτιμάται αρχικά στο κόστος κτήσης του.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και κάθε τυχόν σωρευμένη ζημιά απομείωσης. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των άυλων στοιχείων. Όλα τα άλλα άυλα στοιχεία του ενεργητικού έχουν περιορισμένη διάρκεια ζωής, η οποία κυμαίνεται από 5 έως 10 χρόνια. Η περίοδος και η μέθοδος απόσβεσης αναθεωρούνται τουλάχιστον στη λήξη κάθε ετήσιας περιόδου αναφοράς.

Η συντήρηση των προγραμμάτων λογισμικού αναγνωρίζεται ως έξοδο όταν πραγματοποιείται η δαπάνη. Αντίθετα, οι δαπάνες που βελτιώνουν ή επιμηκύνουν την απόδοση των προγραμμάτων λογισμικού, πέραν των αρχικών τεχνικών προδιαγραφών, ή αντίστοιχα τα έξοδα μετατροπής λογισμικού, ενσωματώνονται στο κόστος κτήσης του άυλου παγίου με απαραίτητη προϋπόθεση να μπορούν να μετρηθούν με αξιοπιστία.

3.8 Επενδύσεις σε ακίνητα

Επενδύσεις σε ακίνητα είναι οι επενδύσεις που αφορούν όλα εκείνα τα ακίνητα (στα οποία περιλαμβάνονται η γη, τα κτίρια ή τα μέρη κτιρίων είτε και τα δύο) τα οποία κατέχονται (είτε μέσω αγοράς είτε μέσω χρηματοοικονομικής μίσθωσης) από τον Όμιλο, είτε για να αποκομίζει μισθώματα από την εκμίσθωσή τους, είτε για την αύξηση της αξίας τους (ενίσχυση κεφαλαίου), είτε και για τα δύο, και δεν κατέχονται για: (α) να χρησιμοποιηθούν στην παραγωγή ή στην προμήθεια υλικών / υπηρεσιών ή για διοικητικούς σκοπούς και (β) για πώληση κατά την συνήθη πορεία των εργασιών της επιχείρησης.

Οι Επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται αρχικά στο κόστος κτήσης συμπεριλαμβανομένων και των εξόδων συναλλαγής. Ο Όμιλος έχει επιλέξει μετά την αρχική αναγνώριση την μέθοδο του κόστους και επιμετρά τις επενδύσεις του σε ακίνητα σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 16 για αυτήν την μέθοδο.

Μεταφορές προς την κατηγορία των επενδύσεων σε ακίνητα γίνονται μόνο όταν υπάρχει μεταβολή στην χρήση αυτών, που αποδεικνύεται από το πέρας της ιδιοχρησιμοποίησης από τον Όμιλο, από το πέρας της

κατασκευής ή αξιοποίησης μίας λειτουργικής μίσθωσης σε τρίτο. Μεταφορές ακινήτων από την κατηγορία των επενδύσεων σε ακίνητα γίνονται μόνο όταν υπάρχει μεταβολή χρήσης αυτών, που αποδεικνύεται από την έναρξη της ιδιοχρησιμοποίησης από τον Όμιλο ή την έναρξη της αξιοποίησης με σκοπό την πώληση.

Μία επένδυση σε ακίνητα διαγράφεται κατά τη διάθεση ή όταν η επένδυση αποσύρεται μονίμως από τη χρήση και δεν αναμένονται μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη διάθεσή της.

Τα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από την απόσυρση ή διάθεση της επένδυσης σε ακίνητα αφορούν στην διαφορά μεταξύ του καθαρού προϊόντος της διάθεσης και της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά την περίοδο της απόσυρσης ή της διάθεσης.

3.9 Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων ενεργητικού

Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις και άλλα μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού εξετάζονται για πιθανή ζημία απομείωσης, όταν γεγονότα ή αλλαγές στις περιστάσεις δείχνουν ότι η λογιστική αξία τους μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Οποτεδήποτε η λογιστική αξία κάποιου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του, η αντίστοιχη ζημία απομείωσης του, καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσεως. Η ανακτήσιμη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της εκτιμώμενης καθαρής τιμής πώλησης και της αξίας χρήσεως (value in use). Καθαρή αξία πώλησης θεωρείται η εφικτή πρόσοδος από την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου στα πλαίσια μιας αμοτεροβαρούς συναλλαγής στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά από την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου, ενώ η αξία χρήσεως είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να πραγματοποιηθούν από τη συνεχή χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου και από τη διάθεσή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του. Αν μια επιχείρηση δεν έχει τη δυνατότητα να εκτιμήσει το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου για το οποίο υπάρχει ένδειξη απομείωσης της αξίας του, τότε προσδιορίζει το ανακτήσιμο ποσό της μονάδας που δημιουργεί ταμειακές ροές στην οποία ανήκει το περιουσιακό στοιχείο. Αντιλογισμός ζημίας απομείωσης της αξίας περιουσιακών στοιχείων που λογίστηκε σε προηγούμενα έτη, γίνεται μόνο όταν υπάρχουν ικανές ενδείξεις ότι η απομείωση αυτή δεν υπάρχει πλέον ή έχει μειωθεί. Στις περιπτώσεις αυτές ο ανωτέρω αντιλογισμός αναγνωρίζεται ως έσοδο. Η Διοίκηση εκτιμά ότι δεν υπάρχει θέμα απαξίωσης του πάγιου εξοπλισμού του Ομίλου και ως εκ τούτου δεν έχει πραγματοποιήσει υπολογισμό των ανακτήσιμων ποσών των περιουσιακών της στοιχείων.

3.10 Χρηματοοικονομικά μέσα

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού σε μία επιχείρηση και μία χρηματοοικονομική υποχρέωση ή έναν συμμετοχικό τίτλο σε μία άλλη επιχείρηση.

Αρχική Αναγνώριση

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι και η ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πουλήσει το στοιχείο. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον των άμεσα επιρριπτόμενων στη συναλλαγή δαπανών, με εξαίρεση τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Χρηματοοικονομικών Στοιχείων του Ενεργητικού

Τα χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου ταξινομούνται στις παρακάτω κατηγορίες με βάση την ουσία της σύμβασης και τον σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν. Η κατηγορία στην οποία ταξινομείται κάθε χρηματοοικονομικό μέσο διαφοροποιείται από τις υπόλοιπες, καθώς ανάλογα με την κατηγορία στην οποία θα ταξινομηθεί το μέσο, ισχύουν διαφορετικοί κανόνες όσον αφορά στην αποτίμησή του αλλά και στον τρόπο αναγνώρισης κάθε προσδιοριζόμενου αποτελέσματος είτε στα κέρδη ή στις ζημιές της Κατάστασης Αποτελεσμάτων είτε στα λοιπά συνολικά έσοδα της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων και σωρευτικά στα ίδια κεφάλαια. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου, εκτός των μέσων αντιστάθμισης περιλαμβάνουν τις εξής κατηγορίες στοιχείων του ενεργητικού:

- χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων,
 - δάνεια και απαιτήσεις, και
 - διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού.
- i. **Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων**

Πρόκειται για χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, που ικανοποιούν οποιαδήποτε από τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- 1) Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς. Πρόκειται για χρεόγραφα που αγοράστηκαν με σκοπό την επίτευξη κέρδους από βραχυπρόθεσμες μεταβολές των τιμών.
- 2) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεις τα οποία κατά την αρχική αναγνώριση ταξινομούνται στην συγκεκριμένη κατηγορία επειδή:
 1. πρόκειται για στοιχεία τα οποία σύμφωνα με την στρατηγική του Ομίλου διαχειρίζονται, αξιολογούνται και παρακολουθούνται στην εύλογη αξία τους. Πρόκειται ουσιαστικά για επενδύσεις επιχειρηματικών συμμετοχών, ή
 2. πρόκειται για στοιχεία που περιλαμβάνουν ενσωματωμένα παράγωγα που διαφοροποιούν σημαντικά τις ροές του κυρίως συμβολαίου και ο Όμιλος επιλέγει να ταξινομήσει ολόκληρο το σύνθετο χρηματοοικονομικό μέσο στην κατηγορία αυτή.

Τα στοιχεία του χαρτοφυλακίου αυτού αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους και οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημιές της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων, ως αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις. Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης τα χρηματοοικονομικά μέσα της κατηγορίας αυτής περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Εμπορικό χαρτοφυλάκιο και λοιπά χρηματοοικονομικά μέσα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων».

ii. Δάνεια και απαιτήσεις

Περιλαμβάνουν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με σταθερές ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές και για τα οποία ο Όμιλος δεν έχει σκοπό την άμεση πώλησή τους.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου μείον κάθε πρόβλεψη για απομείωση. Κάθε μεταβολή στην αξία των δανείων και απαιτήσεων αναγνωρίζεται στα κέρδη ή στις ζημιές της περιόδου όταν τα δάνεια και οι απαιτήσεις διαγράφονται ή υφίστανται μείωση της αξίας τους καθώς και κατά τη διενέργεια της απόσβεσης.

iii. Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνουν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού τα οποία ταξινομούνται ως διαθέσιμα προς πώληση ή δεν πληρούν τα κριτήρια να ταξινομηθούν σε άλλες κατηγορίες χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού. Όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που ταξινομούνται στην κατηγορία αυτήν αποτιμώνται στην εύλογη αξία, εφόσον αυτή μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστα, με τις μεταβολές στην αξία τους να αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων και σωρευτικά σε ειδικό αποθεματικό των ιδίων κεφαλαίων. Τα διαθέσιμα προς πώληση χαρτοφυλάκια χρεογράφων είναι αυτά για τα οποία δεν υπάρχει καθορισμένος χρονικός ορίζοντας κράτησης και μπορούν να ρευστοποιηθούν ανάλογα με τις ανάγκες ρευστότητας, τις μεταβολές των επιτοκίων ή των τιμών.

Κατά την πώληση ή την απομείωση των διαθέσιμων προς πώληση στοιχείων του ενεργητικού, τα σωρευμένα κέρδη ή ζημιές που είχαν αναγνωριστεί στα ίδια κεφάλαια αναταξινομούνται στα κέρδη ή στις ζημιές της περιόδου.

Σε περίπτωση απομείωσης, το ποσό των σωρευτικών ζημιών που μεταφέρεται από τα ίδια κεφάλαια και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα συνίσταται στη διαφορά μεταξύ της αξίας κτήσης και της εύλογης αξίας μείον κάθε ζημιά απομείωσης που έχει προηγουμένως αναγνωριστεί.

Οι ζημιές απομείωσης που είχαν αναγνωριστεί στα αποτελέσματα για επένδυση σε συμμετοχικό τίτλο ταξινομημένο ως διαθέσιμο προς πώληση δεν αναστρέφονται μέσω των αποτελεσμάτων. Οι ζημιές που είχαν αναγνωριστεί στις Οικονομικές Καταστάσεις προηγούμενων περιόδων και οι οποίες προέρχονταν από απομείωση χρεωστικών τίτλων αναστρέφονται μέσω των αποτελεσμάτων, εάν η αύξηση (αναστροφή απομείωσης) σχετίζεται με γεγονότα που συνέβησαν μετά την αναγνώριση της απομείωσης στην Κατάσταση των Αποτελεσμάτων.

Η τρέχουσα αξία των εν λόγω επενδύσεων που εμπορεύονται σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά προκύπτει από την σχετική χρηματιστηριακή αξία της επένδυσης κατά την ημερομηνία αναφοράς (ημερομηνία κλεισίματος). Αναφορικά με τις επενδύσεις που δεν εμπορεύονται σε ενεργό αγορά, η εύλογη αξία υπολογίζεται με βάση γενικά αποδεκτές τεχνικές αποτίμησης. Αυτές οι τεχνικές βασίζονται σε πρόσφατες αμφοτεροβαρείς

συναλλαγές παρόμοιων επενδύσεων, αναφορά στην χρηματιστηριακή αξία μίας άλλης επένδυσης με παρεμφερή χαρακτηριστικά με αυτά της αποτιμώμενης, ανάλυση προεξοφλημένων χρηματοροών και μοντέλα αποτίμησης επενδύσεων.

Έσοδα από τόκους χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθεσίμων προς πώληση αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Μερίσματα τίτλων διαθεσίμων προς πώληση αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν η Εταιρεία αποκτά το δικαίωμα επί των μερισμάτων. Συναλλαγματικές διαφορές από την αποτίμηση διαθεσίμων προς πώληση χρεωστικών τίτλων αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημιές της περιόδου.

Αποτίμηση Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις περιλαμβάνουν κυρίως Ομολογιακά Δάνεια και δάνεια τραπεζών. Οι δανειακές υποχρεώσεις αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος, που είναι η εύλογη αξία του ανταλλάγματος που λαμβάνεται εκτός του κόστους έκδοσης σχετικά με τον δανεισμό. Μετά την αρχική αναγνώριση, τα δάνεια αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα δάνεια ταξινομούνται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν ο Όμιλος διατηρεί ανεπιφύλακτα το δικαίωμα να μεταφέρει την τακτοποίηση της υποχρέωσης τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις δύναται να ταξινομηθούν κατά την αρχική αναγνώριση ως αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων αν ικανοποιούνται τα κάτωθι κριτήρια.

1. Η ταξινόμηση αντιστρέφει ή μειώνει σε σημαντικό βαθμό τις επιδράσεις της λογιστικής ασυνέπειας (accounting mismatch) που θα προέκυπτε αν η υποχρέωση είχε αποτιμηθεί στο αποσβεσμένο κόστος.
2. Οι εν λόγω υποχρεώσεις αποτελούν μέρος μιας ομάδας υποχρεώσεων οι οποίες διαχειρίζονται ή αξιολογούνται ως προς την απόδοσή τους στην βάση της εύλογης αξίας, σύμφωνα με τις στρατηγικές διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων του Ομίλου.
3. Η χρηματοοικονομική υποχρέωση περιέχει ένα ενσωματωμένο παράγωγο το οποίο ταξινομείται και αποτιμάται διακεκριμένα.

Μέθοδοι Επιμέτρησης Εύλογης Αξίας

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργές αγορές προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές ζήτησης χωρίς να αφαιρούνται τα έξοδα πώλησης. Για τα μη διαπραγματεύσιμα στοιχεία, οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με τη χρήση γενικά αποδεκτών τεχνικών αποτίμησης όπως ανάλυση πρόσφατων συναλλαγών, συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται, μοντέλα αποτίμησης παραγώγων και προεξόφληση ταμειακών ροών.

Ο Όμιλος σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Αποτίμηση», στη λήξη κάθε περιόδου αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων διενεργεί τους απαιτούμενους υπολογισμούς αναφορικά με τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών της μέσων. Οι επενδύσεις που αφορούν σε εισηγμένες μετοχές σε χρηματιστήρια εσωτερικού και εξωτερικού αποτιμώνται με βάση τις χρηματιστηριακές τιμές των μετοχών αυτών. Οι επενδύσεις που αφορούν σε μη εισηγμένες μετοχές αποτιμώνται με βάση γενικά αποδεκτά μοντέλα αποτίμησης τα οποία άλλοτε περιλαμβάνουν δεδομένα βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία αγοράς και άλλοτε βασισμένα σε μη παρατηρήσιμα στοιχεία.

Αποαναγνώριση

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού αποαναγνωρίζεται όταν ο Όμιλος χάνει τον έλεγχο επί των συμβατικών δικαιωμάτων που περιέχονται στο στοιχείο αυτό. Αυτό συμβαίνει όταν τα δικαιώματα λήγουν ή μεταβιβάζονται και ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει ουσιαδώς όλους τους κινδύνους και τις ανταμοιβές που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αποαναγνωρίζονται όταν η συμβατική δέσμευση του Ομίλου για καταβολή μετρητών ή άλλων χρηματοοικονομικών μέσων λήγει, ακυρώνεται ή εξαιρείται.

Όταν μία υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη από τον ίδιο τρίτο (δανειστή) με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους ή όταν οι υφιστάμενοι όροι μιας υποχρέωσης διαφοροποιούνται ουσιαστικά τότε αποαναγνωρίζεται η υφιστάμενη υποχρέωση, αναγνωρίζεται η διαφοροποιημένη και η διαφορά μεταξύ των δύο, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης.

Συμψηφισμός

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό εμφανίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, μόνο όταν ο Όμιλος έχει το νομικό δικαίωμα και προτίθεται να προβεί στον ταυτόχρονο διακανονισμό της απαίτησης και υποχρέωσης στο καθαρό ποσό.

Έξοδα και έσοδα συμψηφίζονται μόνο αν κάτι τέτοιο επιτρέπεται από τα πρότυπα ή όταν αφορούν κέρδη ή ζημιές που προέκυψαν από μία ομάδα παρόμοιων συναλλαγών, όπως συναλλαγές εμπορικού χαρτοφυλακίου.

3.11 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος των ετοιμών και ημιτελών προϊόντων περιλαμβάνει όλα τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν ώστε να βρεθούν στο τρέχον σημείο εναπόθεσης και επεξεργασίας τους και αποτελείται από πρώτες ύλες, εργατικά, γενικά βιομηχανικά έξοδα (βασισμένα σε κανονική λειτουργική ικανότητα, αλλά χωρίς να περιλαμβάνει κόστος δανεισμού) και κόστος συσκευασίας. Το κόστος των πρώτων υλών και των ετοιμών προϊόντων καθορίζεται με βάση το μέσο σταθμικό κόστος. Τα αποθέματα περιλαμβάνουν και βιολογικά στοιχεία του ενεργητικού, τα οποία σύμφωνα με το πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων, επιμετρούνται στην εύλογη αξία σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Για κάποιες κατηγορίες βιολογικών στοιχείων, οι οποίες δεν είναι εμπορεύσιμες υπό την παρούσα μορφή τους χωρίς περαιτέρω επεξεργασία, η εύλογη αξία προσεγγίζει το κόστος παραγωγής. Ο Όμιλος συνεκτιμώντας το γεγονός αυτό, καθώς επίσης και τα οφέλη από την ανάπτυξη και εφαρμογή πλειάδας εκτιμήσεων και κρίσεων για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας σε συνδυασμό με την μη σημαντική διαφοροποίηση στην χρηματοοικονομική θέση και τα αποτελέσματα του Ομίλου, επιμετρά τα βιολογικά στοιχεία στην χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των ετοιμών και ημιτελών προϊόντων είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης στην κανονική λειτουργία του Ομίλου μείον τα εκτιμώμενα κόστη για την ολοκλήρωσή τους και τα εκτιμώμενα αναγκαία κόστη για την πώλησή τους. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των πρώτων υλών είναι το εκτιμώμενο κόστος αντικατάστασης στην κανονική λειτουργία του Ομίλου. Πρόβλεψη για βραδώς κινούμενα ή απαξιωμένα αποθέματα σχηματίζεται εφόσον κρίνεται απαραίτητο.

3.12 Εμπορικές απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους η οποία συμπίπτει με την ονομαστική αξία και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων και των ζημιών απομείωσης. Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά που οφείλονται με βάση τους συμβατικούς όρους. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμιακών ροών, προεξοφλούμενων με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται ως έξοδο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

3.13 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τους τραπεζικούς λογαριασμούς υπερανάληψης, καθώς και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι τρεις μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου.

3.14 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο προσδιορίζεται σύμφωνα με την ονομαστική αξία των μετοχών που έχουν εκδοθεί. Η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών περιλαμβάνει κάθε διαφορά υπέρ το άρτιο κατά την αρχική έκδοση του μετοχικού κεφαλαίου.

Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου

Τα άμεσα έξοδα σχετικά με την έκδοση νέων μετοχών απεικονίζονται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων, καθαρά από φόρους.

Μερίσματα μετοχών

Τα μερίσματα μετοχών αναγνωρίζονται ως υποχρέωση στην χρήση που εγκρίνονται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας.

Ίδιες Μετοχές

Οι μετοχές της Εταιρείας που κατέχονται από την ίδια αναγνωρίζονται στην αξία κτήσης τους, περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Ίδιες Μετοχές» και απεικονίζονται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας έως ότου ακυρωθούν, επανεκδοθούν ή επαναπωληθούν. Η αξία κτήσης των ιδίων μετοχών περιλαμβάνει και έξοδα συναλλαγών, μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος που αναλογεί σε αυτά. Ο αριθμός των ιδίων μετοχών που κατέχονται από την Εταιρεία δεν μειώνει τον αριθμό των μετοχών που βρίσκονται σε κυκλοφορία, ωστόσο επηρεάζει τον αριθμό των μετοχών που περιλαμβάνονται στον υπολογισμό των κερδών ανά μετοχή. Οι ίδιες μετοχές που κατέχονται από την Εταιρεία δεν ενσωματώνουν δικαίωμα είσπραξης μερίσματος. Η διαφορά μεταξύ της αξίας κτήσης και του οριστικού τιμήματος από την επαναπώληση (ή επανέκδοση) των ιδίων μετοχών, καταχωρείται στα ίδια κεφάλαια και δεν περιλαμβάνεται στον προσδιορισμό του καθαρού αποτελέσματος της χρήσης. Κατά την 31/12/2017 η Εταιρεία δεν είχε στην κατοχή της ίδιες μετοχές.

3.15 Φορολογία εισοδήματος και αναβαλλόμενη φορολογία

Η επιβάρυνση της χρήσης με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους, τους αναβαλλόμενους φόρους και τις διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων.

Τρέχουσα Φορολογία Εισοδήματος

Ο τρέχων φόρος υπολογίζεται βάσει των φορολογικών Καταστάσεων Οικονομικής Θέσης κάθε μιας εκ των εταιρειών που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στην Ελλάδα. Η δαπάνη για τρέχοντα φόρο εισοδήματος περιλαμβάνει τον φόρο εισοδήματος που προκύπτει βάσει των κερδών της κάθε εταιρείας όπως αναμορφώνονται στις φορολογικές της δηλώσεις και προβλέψεις για πρόσθετους φόρους, και υπολογίζεται σύμφωνα με τους θεσμοθετημένους ή ουσιαστικά θεσμοθετημένους φορολογικούς συντελεστές.

Αναβαλλόμενη Φορολογία Εισοδήματος

Αναβαλλόμενοι φόροι είναι οι φόροι ή οι φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά βάρη ή οφέλη που προκύπτουν στην χρήση αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές χρήσεις. Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή υποχρέωσης σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποτιμώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στη χρήση κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν τεθεί σε ισχύ ή ουσιαστικά ισχύουν μέχρι την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Σε περίπτωση αδυναμίας σαφούς προσδιορισμού του χρόνου αναστροφής των προσωρινών διαφορών εφαρμόζεται ο φορολογικός συντελεστής που ισχύει κατά την επόμενη της ημερομηνίας της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, χρήση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται κατά την έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για τη χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ενώ επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και μειώνονται κατά την έκταση που δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα είναι διαθέσιμο επαρκές φορολογητέο κέρδος για να επιτρέψει την αξιοποίηση της ωφέλειας μέρους ή του συνόλου αυτής της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης.

Οι περισσότερες αλλαγές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν ένα κομμάτι των φορολογικών εξόδων στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων χρήσης. Μόνο αυτές οι μεταβολές στα στοιχεία του ενεργητικού ή στις υποχρεώσεις που επηρεάζουν τις προσωρινές διαφορές αναγνωρίζονται κατευθείαν στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου, έχουν ως αποτέλεσμα την σχετική αλλαγή στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις να χρεώνεται έναντι του σχετικού λογαριασμού των Ιδίων Κεφαλαίων.

3.16 Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι επιχορηγήσεις που αφορούν στην επιδότηση ενσώματων στοιχείων του ενεργητικού, αναγνωρίζονται στην εύλογη τους αξία όταν υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και όλοι οι σχετικοί όροι λήψης της θα τηρηθούν.

Οι επιχορηγήσεις αυτές αναγνωρίζονται ως έσοδα επομένων χρήσεων και μεταφέρονται στα κέρδη ή στις ζημιές κάθε περιόδου αναφοράς σε ισόποσες ετήσιες δόσεις βάσει της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των επιχορηγούμενων παγίων, αφαιρετικά των αντίστοιχων εξόδων αποσβέσεων.

Οι επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα αναγνωρίζονται αφαιρετικά αυτών των εξόδων κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται για τη συστηματική συσχέτιση τους με τα επιχορηγούμενα έξοδα.

3.17 Παροχές στο προσωπικό

Βραχυπρόθεσμες Παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους (εκτός από παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης) σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, η επιχείρηση αναγνωρίζει το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της (προπληρωθέν έξοδο) μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

Παροχές μετά την Έξοδο από την Υπηρεσία

Οι παροχές μετά τη λήξη της απασχόλησης περιλαμβάνουν εφάπαξ αποζημιώσεις συνταξιοδότησης, συντάξεις και άλλες παροχές που καταβάλλονται στους εργαζόμενους μετά την λήξη της απασχόλησης ως αντάλλαγμα της υπηρεσίας τους. Οι υποχρεώσεις του Ομίλου για παροχές συνταξιοδότησης αφορούν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά. Τα προγράμματα συνταξιοδότησης που υιοθετούνται από τον Όμιλο χρηματοδοτούνται εν μέρει μέσω πληρωμών σε ασφαλιστικές εταιρίες ή σε κρατικά κοινωνικά ασφαλιστικά ιδρύματα.

1) Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών αφορούν την καταβολή εισφορών σε Ασφαλιστικούς Φορείς, με αποτέλεσμα να μην ανακύπτει νομική υποχρέωση του Ομίλου σε περίπτωση που ο Φορέας αδυνατεί να καταβάλλει την παροχή στον ασφαλιζόμενο. Η υποχρέωση του εργοδότη περιορίζεται στην καταβολή των εργοδοτικών εισφορών στους Φορείς. Η πληρωτέα εισφορά από τον Όμιλο σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, αναγνωρίζεται ως υποχρέωση μετά και την αφαίρεση της εισφοράς που καταβλήθηκε, ενώ οι δεδουλευμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης.

2) Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενο)

Σύμφωνα με τον Ν.2112/20 και 4093/2012 ο Όμιλος καταβάλλει στους εργαζόμενους αποζημιώσεις επί απόλυσης ή αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης. Το ύψος των καταβαλλόμενων ποσών αποζημίωσης εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης από την υπηρεσία (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα, βασίζεται συνήθως στα χρόνια προϋπηρεσίας του υπαλλήλου μέχρι την συνταξιοδότηση του.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών αποτελεί την παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος (αποθεματικό από τις καταβολές στην ασφαλιστική εταιρία) και τις μεταβολές που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβλεβλήμενης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method). Για την προεξόφληση της χρήσης 2017 το επιλεγμένο επιτόκιο ακολουθεί την τάση του iBoxx AA Corporate Overall 10+ EUR indices, το οποίο και θεωρείται συνεπές προς τις αρχές του ΔΛΠ 19, δηλαδή είναι βασισμένο σε ομόλογα αντίστοιχα ως προς το νόμισμα και την εκτιμώμενη διάρκεια σε σχέση με τις παροχές προς τους εργαζόμενους, όπως και ενδεχόμενο για μακροχρόνιες προβλέψεις.

Ένα πρόγραμμα συγκεκριμένων παροχών καθορίζει με βάση διάφορες παραμέτρους, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας και ο μισθός, συγκεκριμένες υποχρεώσεις για καταβλητέες παροχές. Οι προβλέψεις που

αφορούν την περίοδο περιλαμβάνονται στο σχετικό κόστος προσωπικού στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος και συνίστανται από το τρέχον και παρελθόν κόστος υπηρεσίας, το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές και τις όποιες πιθανές πρόσθετες επιβαρύνσεις. Αναφορικά με τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές, ακολουθείται το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά από τροποποιήσεις στην λογιστική των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, μεταξύ άλλων:

- την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών /ζημιών στα λοιπά συνολικά έσοδα και την οριστική εξαίρεση τους από τα αποτελέσματα της χρήσης,
- τη μη αναγνώριση πλέον των αναμενόμενων αποδόσεων των επενδύσεων του προγράμματος στα αποτελέσματα της χρήσης αλλά την αναγνώριση του σχετικού τόκου επί της καθαρής υποχρέωσης /(απαίτησης) της παροχής υπολογιζόμενου βάσει του προεξοφλητικού επιτοκίου που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών,
- την αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας στα αποτελέσματα της χρήσης την νωρίτερα εκ των ημερομηνιών τροποποίησης του προγράμματος ή όταν αναγνωρίζεται η σχετική αναδιάρθρωση ή η τερματική παροχή,
- λοιπές αλλαγές περιλαμβάνουν νέες γνωστοποιήσεις, όπως ποσοτική ανάλυση ευαισθησίας.

3.18 Προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενα στοιχεία του ενεργητικού

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει παρούσες νομικές ή τεκμαιρόμενες υποχρεώσεις ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, είναι πιθανή η εκκαθάρισή τους μέσω εκρών πόρων και η εκτίμηση του ακριβούς ποσού της υποχρέωσης μπορεί να πραγματοποιηθεί με αξιοπιστία. Οι προβλέψεις επισκοπούνται κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων και προσαρμόζονται προκειμένου να αντανακλούν την παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για τη διευθέτηση της υποχρέωσης. Προβλέψεις αναδιοργάνωσης αναγνωρίζονται μόνο εάν υπάρχει ένα λεπτομερές πρόγραμμα της αναδιοργάνωσης και η Διοίκηση έχει ανακοινώσει τα βασικά σημεία του στα μέρη που επηρεάζονται από την αναδιοργάνωση. Όταν η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική, το ποσό της πρόβλεψης αποτελεί η παρούσα αξία των εξόδων που αναμένονται να απαιτηθούν προκειμένου να τακτοποιηθεί η υποχρέωση.

Αν δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα απαιτηθεί μία εκροή πόρων προκειμένου να διακανονιστεί μια υποχρέωση για την οποία έχει ήδη σχηματισθεί πρόβλεψη, τότε αυτή αναστρέφεται.

Σε περιπτώσεις όπου η εκροή οικονομικών πόρων ως αποτέλεσμα παρουσών δεσμεύσεων θεωρείται μη πιθανή, ή το ποσό της πρόβλεψης δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεν αναγνωρίζεται καμία υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκρών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Πιθανές εισροές από οικονομικά οφέλη για τον Όμιλο που δεν πληρούν ακόμη τα κριτήρια ενός περιουσιακού στοιχείου θεωρούνται ενδεχόμενες απαιτήσεις και γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

3.19 Αναγνώριση εσόδων – εξόδων

Τα έσοδα αναγνωρίζονται, όταν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην οικονομική οντότητα και αυτά τα οφέλη μπορεί να επιμετρηθούν με αξιοπιστία. Το έσοδο αποτιμάται στην εύλογη αξία του εισπραχθέντος ανταλλάγματος και είναι καθαρό από φόρο προστιθέμενης αξίας, επιστροφές, κάθε είδους εκπτώσεις. Το ποσό του εσόδου θεωρείται ότι μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα όταν όλες οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις που σχετίζονται με την πώληση έχουν επιλυθεί.

Ειδικότερα:

Τα έσοδα από πώληση αγαθών αναγνωρίζονται εντός της περιόδου στην οποία καθίστανται δουλευμένα και εφόσον πληρούνται όλες οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- Μεταβιβάζονται στον αγοραστή οι ουσιαστικοί κίνδυνοι και τα οφέλη που συνδέονται με την κυριότητά τους.
- Τα αγαθά γίνονται αποδεκτά από τον αγοραστή.
- Τα οικονομικά οφέλη από τη συναλλαγή μπορούν να αποτιμηθούν αξιόπιστα και θεωρείται σφόδρα πιθανή η εισροή τους στην οντότητα.

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της υπηρεσίας σε σχέση με το εκτιμώμενο συνολικό κόστος της.

Τα έσοδα από τις λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονται σταδιακά στην διάρκεια της μίσθωσης.

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου το οποίο είναι το επιτόκιο το οποίο προεξοφλεί με ακρίβεια μελλοντικές καταβολές τοις μετρητοίς ή εισπράξεις για τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή, όταν απαιτείται, για συντομότερο διάστημα, στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης.

Τα έσοδα από τα μερίσματα αναγνωρίζονται όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα εισπράξης τους από τους μετόχους.

Τα έξοδα αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημιές της περιόδου αναφοράς σε δεδουλευμένη βάση. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για λειτουργικές μισθώσεις μεταφέρονται στα αποτελέσματα ως έξοδα, κατά το χρόνο χρήσης του μισθίου.

Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση.

3.20 Μισθώσεις

Χρηματοδοτικές Μισθώσεις

Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις που μεταφέρουν στον Όμιλο ουσιαδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που σχετίζονται με το μισθωμένο πάγιο, κεφαλαιοποιούνται κατά την έναρξη της μίσθωσης στην εύλογη αξία του μισθωμένου παγίου ή, αν αυτή είναι χαμηλότερη, στην παρούσα αξία των ελάχιστων μισθωμάτων. Οι πληρωμές για χρηματοδοτικές μισθώσεις επιμερίζονται μεταξύ των χρηματοοικονομικών εξόδων και της μείωσης της χρηματοδοτικής υποχρέωσης, ώστε να επιτευχθεί ένα σταθερό επιτόκιο στο εναπομείναν υπόλοιπο της υποχρέωσης. Τα χρηματοοικονομικά έξοδα χρεώνονται στα αποτελέσματα. Τα κεφαλαιοποιηθέντα μισθωμένα πάγια αποσβένονται με βάση την περίοδο από την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή του παγίου ή τη διάρκεια της μίσθωσης.

Λειτουργικές Μισθώσεις

Μισθώσεις όπου ο εκμισθωτής διατηρεί όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας του παγίου καταχωρούνται ως λειτουργικά μισθώματα. Οι πληρωμές των λειτουργικών μισθωμάτων αναγνωρίζονται ως έξοδο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε σταθερή βάση κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

3.21 Μετατροπή σε ξένο νόμισμα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου (Ευρώ) με τη χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Τα νομισματικά στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου κατά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, χρησιμοποιώντας την ισοτιμία κλεισίματος κατά την ημερομηνία αυτή. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά τη διάρκεια της χρήσης και από τη μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Τα μη νομισματικά στοιχεία και υποχρεώσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα και αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου χρησιμοποιώντας την ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία προσδιορισμού της εύλογης αξίας τους. Οι συναλλαγματικές διαφορές από τα μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς, καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

3.22 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αξιολογούνται διαρκώς και βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων αναμενόμενων μελλοντικών γεγονότων που, υπό τις παρούσες συνθήκες, αναμένεται να πραγματοποιηθούν.

Ωφέλιμη Ζωή Αποσβέσιμων Στοιχείων

Η Διοίκηση εξετάζει τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων στοιχείων του ενεργητικού σε κάθε ετήσια περίοδο αναφοράς. Την 31/12/2017 η Διοίκηση εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του ενεργητικού.

Προβλέψεις για Επισφαλείς Απαιτήσεις

Ο Όμιλος διενεργεί προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις σε σχέση με συγκεκριμένους πελάτες, όταν υπάρχουν δεδομένα ή ενδείξεις οι οποίες καταδεικνύουν ότι η είσπραξη της σχετικής απαίτησης στο σύνολό της ή κατά ένα μέρος δεν είναι πιθανή. Η Διοίκηση προβαίνει σε περιοδική επανεκτίμηση της επάρκειας της πρόβλεψης σχετικά με τις επισφαλείς απαιτήσεις σε συνάρτηση με την πιστωτική της πολιτική και λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία της Νομικής Συμβούλου, τα οποία προκύπτουν βάσει επεξεργασίας ιστορικών δεδομένων και πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζεται.

Πρόβλεψη για Αποζημίωση Προσωπικού

Το ύψος της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη. Η αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει την στοιχειοθέτηση παραδοχών σχετικών με το προεξοφλητικό επιτόκιο, το ποσοστό αύξησης των αμοιβών των εργαζομένων, την αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή και την αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται εμπεριέχουν σημαντική αβεβαιότητα και η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε συνεχή επανεκτίμησή τους.

Ταξινόμηση Μισθώσεων

Κατά την εφαρμογή των απαιτήσεων του ΔΛΠ 17 αναφορικά με την ταξινόμηση των μισθώσεων, υπάρχουν περιπτώσεις όπου μία συναλλαγή δεν είναι πάντα συμπερασματική. Στις περιπτώσεις αυτές η Διοίκηση κάνει χρήση εκτιμήσεων προκειμένου να προσδιορίσει αν μία μίσθωση μεταφέρει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ωφέλειες της ιδιοκτησίας από τον μισθωτή στον εκμισθωτή.

4. Ενσώματα πάγια

Οι μεταβολές του λογαριασμού των ενσώματων παγίων του Ομίλου αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Οικόπεδα	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Ακίνητοποίησ εις υπό εκτέλεση	Σύνολο
				Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		
Λογιστική Αξία την 1/1/2017	11.071.675	46.579.795	61.151.294	1.414.115	2.038.403	18.003	122.273.284
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(28.159.661)	(33.756.011)	(753.305)	(1.286.780)	0	(63.955.757)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2017	11.071.675	18.420.134	27.395.282	660.810	751.623	18.003	58.317.527
Προσθήκες	0	0	0	395.974	104.768	4.988.829	5.489.572
Πωλήσεις /αποσύρσεις	0	0	0	(98.247)	0	0	(98.247)
Ανατιζομήσεις	0	0	0	0	18.003	(18.003)	0
Αποσβέσεις περιόδου	0	(1.682.928)	(687.211)	(88.257)	(144.253)	0	(2.602.649)
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	0	0	0	14.553	0	0	14.553
Λογιστική Αξία την 31/12/2017	11.071.675	46.579.795	61.151.294	1.711.842	2.161.174	4.988.829	127.664.609
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(29.842.589)	(34.443.222)	(827.009)	(1.431.033)	0	(66.543.853)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2017	11.071.675	16.737.206	26.708.072	884.834	730.141	4.988.829	61.120.756

Ποσά σε €	Οικόπεδα	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Ακίνητοποίησ εις υπό εκτέλεση	Σύνολο
				Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		
Λογιστική Αξία την 1/1/2016	10.756.675	45.956.870	61.151.294	1.297.588	1.882.073	126.623	121.171.122
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(26.496.747)	(32.676.450)	(759.763)	(1.153.369)	0	(61.086.330)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2016	10.756.675	19.460.123	28.474.843	537.825	728.703	126.623	60.084.792
Προσθήκες	315.000	507.602	0	254.430	156.330	18.003	1.251.365
Πωλήσεις /αποσύρσεις	0	0	0	(137.904)	0	0	(137.904)
Ανατιζομήσεις	0	115.323	0	0	0	(126.623)	(11.300)
Αποσβέσεις περιόδου	0	(1.662.914)	(1.079.561)	(64.835)	(133.411)	0	(2.940.721)
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	0	0	0	71.293	0	0	71.293
Λογιστική Αξία την 31/12/2016	11.071.675	46.579.795	61.151.294	1.414.115	2.038.403	18.003	122.273.284
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(28.159.661)	(33.756.011)	(753.305)	(1.286.780)	0	(63.955.757)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2016	11.071.675	18.420.134	27.395.282	660.810	751.623	18.003	58.317.527

Οι μεταβολές του λογαριασμού των ενσώματων παγίων της Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
Ποσά σε €	Οικόπεδα	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2017	127.152	4.373.137	1.425.008	5.925.297
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(2.634.145)	0	(2.634.145)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2017	127.152	1.738.992	1.425.008	3.291.152
Προσθήκες	0	0	0	0
Αποσβέσεις περιόδου	0	0	0	0
Λογιστική Αξία την 31/12/2017	127.152	4.373.137	1.425.008	5.925.297
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(2.634.145)	0	(2.634.145)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2017	127.152	1.738.992	1.425.008	3.291.152

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
Ποσά σε €	Οικόπεδα	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2016	127.152	4.373.137	1.425.008	5.925.297
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(2.634.145)	0	-2.634.145
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2016	127.152	1.738.992	1.425.008	3.291.152
Προσθήκες	0	0	0	0
Αποσβέσεις περιόδου	0	0	0	0
Λογιστική Αξία την 31/12/2016	127.152	4.373.137	1.425.008	5.925.297
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(2.634.145)	0	(2.634.145)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2016	127.152	1.738.992	1.425.008	3.291.152

Η αναπόσβεστη αξία των αποκτηθέντων με χρηματοοικονομική μίσθωση ενσώματων παγίων του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31/12/2017 ανέρχεται σε ποσό € 2.681.973 (31/12/2016: € 2.966.612) και € 0, αντίστοιχα, και αναλύεται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		
	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2017	1.742.986	2.149.198	3.892.184
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(529.672)	(395.900)	(925.572)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2017	1.213.315	1.753.297	2.966.612
Αποσβέσεις περιόδου	(69.719)	(214.920)	(284.639)
Λογιστική Αξία την 31/12/2017	1.742.986	2.149.198	3.892.184
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(599.391)	(610.820)	(1.210.211)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2017	1.143.595	1.538.378	2.681.973

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		
	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2016	1.742.986	2.149.198	3.892.184
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(459.952)	(180.980)	(640.933)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2016	1.283.034	1.968.217	3.251.251
Αποσβέσεις περιόδου	(69.719)	(214.920)	(284.639)
Λογιστική Αξία την 31/12/2016	1.742.986	2.149.198	3.892.184
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(529.672)	(395.900)	(925.572)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2016	1.213.315	1.753.297	2.966.612

5. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου για τις χρήσεις 2017 και 2016 παρουσιάζονται συνοπτικά στους πίνακες που ακολουθούν. Σημειώνεται ότι η Εταιρεία δεν είχε άυλα περιουσιακά στοιχεία κατά τις παρουσιαζόμενες περιόδους αναφοράς.

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	Λογισμικά	Προγράμματα
Λογιστική Αξία την 1/1/2017	180.121	
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(174.780)	
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2017	5.341	
Αποσβέσεις περιόδου	(1.236)	
Λογιστική Αξία την 31/12/2016	180.121	
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(176.016)	
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2016	4.105	

Ο ΟΜΙΛΟΣ

Ποσά σε €	Λογισμικά Προγράμματα
Λογιστική Αξία την 1/1/2016	180.121
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(173.545)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2016	6.577
Αποσβέσεις περιόδου	(1.236)
Λογιστική Αξία την 31/12/2016	180.121
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(174.780)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2016	5.341

6. Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις

Το κονδύλι «Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις» περιλαμβάνει τη συμμετοχή της Εταιρείας στην μη εισηγμένη Εταιρεία «AGROINVEST ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» ποσού € 2.629.040.

7. Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις

Το κονδύλι «Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις» περιλαμβάνει τη συμμετοχή του Ομίλου στην μη εισηγμένη Εταιρεία «ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Π.Ο.Α.Υ. ΔΙΑΠΟΡΙΩΝ ΝΗΣΩΝ ΣΑΡΩΝΙΚΟΥ ΚΟΛΠΟΥ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ & ΕΥΡΗΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ Ι.Κ.Ε.». Η κίνηση του κονδυλίου για τη χρήση 2017 και 2016 αναλύεται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2017	31/12/2016
Υπόλοιπο ανοίγματος	3.841	5.440
Μείωση / επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου	0	(18.739)
Κέρδη /(ζημίες) περιόδου ενοποιούμενες με την καθαρή θέση	(459)	17.140
Υπόλοιπο κλεισίματος	3.382	3.841

8. Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο

Το κονδύλι «Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο» περιλαμβάνει τη συμμετοχή της Εταιρείας στην μη εισηγμένη Εταιρεία «ΠΟΑΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣΑΡΚΑΔΙΑΣ ΑΕ» ποσού € 10.300.

9. Επενδύσεις σε ακίνητα

Ο Όμιλος έχει προσδιορίσει ως επενδύσεις σε ακίνητα ιδιοκτησίες ή τμήμα ιδιοκτησιών οι οποίες μπορούν να αποτιμηθούν ξεχωριστά και αποτελούν ένα σημαντικό μέρος του υπό εκμετάλλευση ακινήτου. Ο Όμιλος επιμετρά τις συγκεκριμένες επενδύσεις στο κόστος κτήσης μειωμένο με τυχόν ζημίες απομείωσης και αποσβέσεις.

Ποσά σε €	Επενδύσεις σε ακίνητα (οικόπεδα)
Λογιστική Αξία την 1/1/2017	598.266
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2017	598.266
Αποσβέσεις περιόδου	0
Λογιστική Αξία την 31/12/2017	598.266
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2017	598.266

Ποσά σε €	Επενδύσεις σε ακίνητα (οικόπεδα)
Λογιστική Αξία την 1/1/2016	598.266
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2016	598.266
Αποσβέσεις περιόδου	0
Λογιστική Αξία την 31/12/2016	598.266
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2016	598.266

Οι εύλογες αξίες εκτιμάται ότι δεν διαφέρουν ουσιωδώς από τις αναγραφόμενες αξίες στα βιβλία του Ομίλου για τα συγκεκριμένα ακίνητα. Επιπροσθέτως, τα ακόλουθα ποσά τα οποία σχετίζονται με τα επενδυτικά ακίνητα έχουν αναγνωριστεί στα αποτελέσματα της χρήσης:

Ποσά σε €	31/12/2017	31/12/2016
Έσοδα μισθωμάτων από την επένδυση σε ακίνητα	6.700	6.700

10. Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού

Τα λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2015
Εγγυήσεις	115.452	107.307	70.327
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	49.633	719.030	100.194
Καθαρή Λογιστική Αξία	165.085	826.337	170.521

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις περιλαμβάνουν κυρίως προκαταβολές σε προμηθευτές για την απόκτηση ενσώματων παγίων.

11. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος προκύπτουν από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων και υπολογίζονται βάσει του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος που αναμένεται να ισχύει στις χρήσεις κατά τις οποίες αναμένεται να αναστραφούν οι προσωρινές φορολογητέες και εκπεστέες διαφορές. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφιστούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ					
	31/12/2017		31/12/2016		31/12/2015	
	Α.Φ. Απαίτηση	Α.Φ. Υποχρέωση	Α.Φ. Απαίτηση	Α.Φ. Υποχρέωση	Α.Φ. Απαίτηση	Α.Φ. Υποχρέωση
Ενσώματα Πάγια	0	331.643	0	351.861	0	372.080
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	435	0	592	0	750	0
Εμπορικό χαρτοφυλάκιο	0	0	0	0	0	1.514
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	350.573	0	336.209	0	321.450	0
Επιχορηγήσει ς	0	2.077	0	0	0	0
Δανειακές υποχρεώσεις	152.809	4.075	187.083	9.354	219.718	12.592
Λοιπές βραχυπρόθεσ μες υποχρεώσεις	307	0	903	0	851	
Σύνολα	504.123	337.795	524.787	361.215	542.769	386.185

12. Αποθέματα

Τα αποθέματα του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2015
Έτοιμα και ημιτελή προϊόντα	12.591.380	8.982.818	10.814.466
Εμπορεύματα	671.404	654.446	812.415
Πρώτες ύλες και διάφορα υλικά	11.136.067	13.798.918	12.048.411
Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία	4.962.323	4.158.578	4.531.823
Καθαρή Λογιστική Αξία	29.361.174	27.594.761	28.207.114

13. Πελάτες και εμπορικές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ			Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2015
Εμπορικές Απαιτήσεις	13.759.835	12.119.675	18.331.998	4.588.394	4.530.259	4.478.395
Επιταγές Εισπρακτές	8.228.231	5.870.666	7.125.924	0	0	0
Γραμμάτια Εισπρακτέα	68.579	85.579	68.579	0	0	0
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(3.901.445)	(4.036.562)	(4.090.325)	0	0	0
Καθαρές Εμπορικές Απαιτήσεις	18.155.200	14.039.358	21.436.176	4.588.394	4.530.259	4.478.395
Προκαταβολές σε προμηθευτές	1.177.047	1.415.648	712.152	0	0	0
Σύνολα	19.332.248	15.455.007	22.148.328	4.588.394	4.530.259	4.478.395
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	0	0	0	0	0	0
Κυκλοφορούν ενεργητικό	19.332.248	15.455.007	22.148.328	4.588.394	4.530.259	4.478.395
Σύνολα	19.332.248	15.455.007	22.148.328	4.588.394	4.530.259	4.478.395

Το σύνολο των εμπορικών απαιτήσεων έχει εξετασθεί για ύπαρξη τυχόν ενδείξεων απομείωσης. Συγκεκριμένες απαιτήσεις εντοπίστηκαν να έχουν σχετικές ενδείξεις, για τις οποίες σχηματίστηκαν προβλέψεις απομείωσης. Η κίνηση των προβλέψεων για επισφαλείς εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου κατά τη διάρκεια των χρήσεων που έληξαν την 31/12/2017 και 31/12/2016 έχει ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2017	31/12/2016
Υπόλοιπο ανοίγματος	(4.036.562)	(4.090.325)
Πρόσθετες προβλέψεις	(4.219)	(28.604)
Εισπραχθείσες επισφάλειες /αναστροφές	139.337	82.367
Υπόλοιπο κλεισίματος	(3.901.445)	(4.036.562)

14. Λοιπές απαιτήσεις

Οι λοιπές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ			Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2015
ΦΠΑ εισπρακτέος	3.125.385	5.246.217	5.207.059	0	0	918
Προκαταβληθέντες & παρακρατούμενοι φόροι	1.498.263	6.588	2.565	0	6.588	2.565
Λοιπές απαιτήσεις	229.739	114.397	436.599	100	100	0
Προκαταβολές προσωπικού	140.528	132.407	128.451	0	0	0
Προκαταβολές σε προμηθευτές	211.678	47.299	63.884	0	0	0
Επισφαλείς απαιτήσεις	4.712.453	4.620.678	4.376.795	0	0	0
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(4.712.453)	(4.620.679)	(4.376.795)	0	0	0
Σύνολα	5.205.592	5.546.907	5.838.557	100	6.688	3.483

Η κίνηση των προβλέψεων για τις λοιπές απαιτήσεις του Ομίλου έχει ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2017	31/12/2016
Υπόλοιπο ανοίγματος	(4.620.679)	(4.376.795)
Πρόσθετες προβλέψεις	(110.000)	(396.225)
Εισπραχθείσες επισφάλειες /αναστροφές	18.226	152.341
Υπόλοιπο κλεισίματος	(4.712.453)	(4.620.679)

15. Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού

Τα λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ			Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2015
Προπληρωμένα έξοδα	57.783	72.177	83.893	0	3.321	6.221
Δεδουλευμένα έσοδα περιόδου	1.262	0	118.603	0	0	0
Σύνολο	59.046	72.177	202.496	0	3.321	6.221

16. Εμπορικό χαρτοφυλάκιο και χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Η μεταβολή του εμπορικού χαρτοφυλακίου και των λοιπών χρηματοοικονομικών μέσων μέσω των αποτελεσμάτων του Ομίλου αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	Μετοχές	
	31/12/2017	31/12/2016
Υπόλοιπο ανοίγματος	84.173	135.720
Κέρδη/ (ζημιές) από αποτίμηση εύλογης αξίας	26.753	-51.548
Υπόλοιπο κλεισίματος	110.925	84.173

Το κονδύλι περιλαμβάνει στο σύνολο του επενδύσεις του Ομίλου σε μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

17. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Η ανάλυση των ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων του Ομίλου και της Εταιρείας έχει ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ			Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2015
Μετρητά στο ταμείο	52.416	66.607	172.313	6.440	6.440	6.440
Ταμειακά διαθέσιμα στην τράπεζα	6.911.919	13.046.554	8.157.869	115.560	54.251	37.249
Σύνολο Ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμα	6.964.335	13.113.160	8.330.181	122.000	60.690	43.689
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα σε €	6.527.753	12.875.656	8.176.213	122.000	60.690	43.689
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα σε ξένο νόμισμα	436.582	237.504	153.968	0	0	0
Σύνολο Ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμα	6.964.335	13.113.160	8.330.181	122.000	60.690	43.689

18. Μετοχικό κεφάλαιο και υπέρ το άρτιο

Το καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας διαιρείται σε 401.600 κοινές με δικαίωμα ψήφου μετοχές ονομαστικής αξίας € 21,44 έκαστη και ανέρχεται σε € 8.610.304. Ο λογαριασμός της διαφοράς υπέρ το άρτιο ανέρχεται την 31/12/2017 σε € 6.711.

19. Λοιπά αποθεματικά

Η κίνηση των λοιπών αποθεματικών του Ομίλου και της Εταιρείας παρουσιάζεται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ				
	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά αποθεματικά	Αφορολόγητα αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολα
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2017	55.011	1.410.851	540.672	0	2.006.533
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον	2.211	0	0	71.632	73.843
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2017	57.222	1.410.851	540.672	71.632	2.080.377

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ				
	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά αποθεματικά	Αφορολόγητα αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολα
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2016	51.997	76.693	540.672	0	669.362
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον	3.014	1.334.158	0	0	1.337.172
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2016	55.011	1.410.851	540.672	0	2.006.533

Ποσά σε €	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά αποθεματικά	Αφορολόγητα αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολα
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2017	55.011	0	25.489	0	80.500
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον	2.211	0	0	0	2.211
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2017	57.222	0	25.489	0	82.710

Ποσά σε €	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά αποθεματικά	Αφορολόγητα αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολα
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2016	51.997	0	25.489	0	77.485
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον	3.014	0	0	0	3.014
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2016	55.011	0	25.489	0	80.500

20. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Σύμφωνα με τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας της Ελλάδας, οι εργαζόμενοι δικαιούνται αποζημίωση στην περίπτωση απόλυσης ή συνταξιοδότησής τους. Το ύψος των αποζημιώσεων ποικίλει ανάλογα με τον μισθό, τα έτη υπηρεσίας και τον τρόπο της αποχώρησης (απόλυση ή συνταξιοδότηση) του εργαζομένου. Υπάλληλοι που παραιτούνται ή απολύονται αιτιολογημένα δεν δικαιούνται αποζημίωση. Σε περίπτωση αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης καταβάλλεται εφάπαξ αποζημίωση του Ν.2112/20. Ο Όμιλος αναγνωρίζει ως υποχρέωση την παρούσα αξία της νομικής δέσμευσης για την καταβολή εφάπαξ αποζημίωσης στο προσωπικό που αποχωρεί λόγω συνταξιοδότησης. Πρόκειται για μη χρηματοδοτούμενα προγράμματα καθορισμένων παροχών (defined benefit plans) σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 και η σχετική υποχρέωση υπολογίστηκε βάσει αναλογιστικής μελέτης.

Οι μεταβολές στην παρούσα αξία της υποχρέωσης των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών του Ομίλου έχει ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2017	31/12/2016
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 1η Ιανουαρίου	1.304.450	1.256.436
Τρέχον κόστος απασχόλησης	28.490	25.740
Έξοδο τόκων	23.480	23.872
Αναλογιστικό (κέρδος)/ ζημιά στην υποχρέωση λόγω χρηματοοικονομικών παραδοχών	(5.090)	15.317
Αναλογιστικό (κέρδος)/ ζημιά στην υποχρέωση λόγω εμπειρίας	25.581	(1.325)
Παροχές πληρωθείσες	(69.078)	(15.644)
Κόστος (αποτέλεσμα) διακανονισμών	43.346	54
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 31η Δεκεμβρίου	1.351.179	1.304.450

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων της Εταιρείας έχουν ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	28.490	25.740
Κόστος (αποτέλεσμα) διακανονισμών	43.346	54
Καθαρός τόκος πάνω στην υποχρέωση παροχών	23.480	23.872
Συνολικά έξοδα αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	95.316	49.666

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στα Λοιπά συνολικά έσοδα της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος της Εταιρείας έχουν ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016
Αναλογιστικό κέρδος/ (ζημιά) λόγω χρηματοοικονομικών παραδοχών	5.090	(15.317)
Αναλογιστικό κέρδος/ (ζημιά) λόγω εμπειρίας	(25.581)	1.325

Συνολικά έσοδα /(έξοδα) αναγνωρισμένα στα λοιπά συνολικά έσοδα	(20.491)	(13.992)
---	-----------------	-----------------

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τους ανωτέρω λογιστικούς σκοπούς είναι οι εξής:

	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2015
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,70%	1,80%	1,90%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2,00%	2,00%	2,00%
Πληθωρισμός	2,00%	2,00%	2,00%

Οι παραπάνω παραδοχές αναπτύχθηκαν από τη Διοίκηση σε συνεργασία με ανεξάρτητο αναλογιστή που εκπόνησε την αναλογιστική μελέτη.

Οι βασικές αναλογιστικές παραδοχές για τον προσδιορισμό των υποχρεώσεων είναι το επιτόκιο προεξόφλησης και η αναμενόμενη μεταβολή των μισθών. Η χρήση ενός επιτοκίου προεξόφλησης 0,5% μεγαλύτερου θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μικρότερη κατά 5% ενώ η ακριβώς αντίρροπη κίνηση, δηλαδή η χρήση ενός επιτοκίου προεξόφλησης 0,5% μικρότερου θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μεγαλύτερη κατά 6%. Οι αντίστοιχοι έλεγχοι ευαισθησίας για την αναμενόμενη αύξηση των μισθών, δηλαδή η χρήση 0,5% μεγαλύτερης αναμενόμενης αύξησης μισθών θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μεγαλύτερη κατά 5% ενώ η ακριβώς αντίρροπη κίνηση, δηλαδή η χρήση αναμενόμενης αύξησης μισθών μικρότερη κατά 0,5% θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μικρότερη κατά 5%.

21. Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις του Ομίλου αφορούν σε επιχορηγήσεις επενδύσεων και η κίνησή τους κατά τη διάρκεια των χρήσεων που έληξαν την 31/12/2017 και την 31/12/2016 ήταν η κάτωθι:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
Ποσά σε €	31/12/2017	31/12/2016
Υπόλοιπο ανοίγματος	85.320	106.498
Είσπραξη νέων επιχορηγήσεων	500.197	0
Απόσβεση επιχορηγήσεων	(92.814)	(21.178)
Υπόλοιπο κλεισίματος	492.703	85.320

22. Δανειακές υποχρεώσεις

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2015
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	541.072	898.012	1.249.302
Ομολογιακά δάνεια	4.985.948	11.967.746	14.956.581
Τραπεζικός δανεισμός	3.000.000	0	0
Μείον: Μακροπρόθεσμα δάνεια πληρωτέα την επόμενη χρήση	(750.000)	(3.000.000)	(3.000.000)

Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	7.777.020	9.865.757	13.205.883
--------------------------------------	------------------	------------------	-------------------

Ποσά σε € Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Ο ΟΜΙΛΟΣ		
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2015
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	383.781	383.781	383.781
Τραπεζικός δανεισμός	37.718	3.991	2.003.974
Factoring	0	0	8.089.613
Πλέον: Μακροπρόθεσμα δάνεια πληρωτέα την επόμενη χρήση	750.000	3.000.000	3.000.000
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	1.171.499	3.387.773	13.477.368

Το συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος των μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων καθώς και των χρηματοδοτικών μισθώσεων για την ετήσια περίοδο 01/01-31/12/2017 (και την αντίστοιχη συγκριτική ετήσια περίοδο) περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Χρηματοοικονομικά κόστη» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων χρήσης.

Κοινό Ομολογιακό Δάνειο ποσού € 10.000.000

Την 03/04/2015 η θυγατρική εταιρεία AGROINVEST A.E.B.E. προχώρησε στην υπογραφή Προγράμματος Ομολογιακού Δανείου ύψους έως € 10.000.000, το οποίο εκδόθηκε την 28/04/2015. Η διάρκεια του δανείου ορίστηκε πενταετής (5) με λήξη τον Απρίλιο 2020. Το επιτόκιο προσδιορίστηκε σε Euribor 6μήνου πλέον περιθωρίου 5,25%, ενώ με πράξεις τροποποίησης που υπογράφηκαν εντός του 2017, το περιθώριο μειώθηκε αρχικώς σε 3,75% και τελικώς σε 3,65%. Το υπόλοιπο του δανείου κατά την 31/12/2016 ανερχόταν σε € 8.000.000, ενώ εντός του 2017, πέραν των συμβατικών καταβολών, πραγματοποιήθηκε πρόωρη αποπληρωμή ποσού € 3.000.000, διαμορφώνοντας τελικά το υπόλοιπο του δανείου την 31/12/2017 σε ποσό € 3.000.000.

Κοινό Ομολογιακό Δάνειο ποσού € 5.000.000

Την 16/04/2015 η θυγατρική εταιρεία AGROINVEST A.E.B.E. προχώρησε στην υπογραφή Προγράμματος Ομολογιακού Δανείου ύψους έως € 5.000.000, το οποίο εκδόθηκε την 29/04/2015. Η διάρκεια του δανείου ορίστηκε πενταετής (5) με λήξη τον Απρίλιο 2020. Το επιτόκιο προσδιορίστηκε αρχικώς σε Euribor 6μήνου πλέον περιθωρίου 5,25%, ενώ με πράξη τροποποίησης που υπογράφηκε εντός του 2017, το περιθώριο μειώθηκε σε 3,65%. Το υπόλοιπο του δανείου κατά την 31/12/2016 ανερχόταν σε € 4.000.000, ενώ εντός του 2017, πέραν των συμβατικών καταβολών, πραγματοποιήθηκε πρόωρη αποπληρωμή ποσού € 1.000.000, διαμορφώνοντας τελικά το υπόλοιπο του δανείου την 31/12/2017 σε ποσό € 2.000.000.

Προς εξασφάλιση των παραπάνω ομολογιακών δανείων συνολικού ποσού € 5.000.000 κατά την 31/12/2017 έχουν εγγραφεί προσημειώσεις υποθηκών επί των γηπέδων και κτισμάτων της θυγατρικής Εταιρείας AGROINVEST A.E.B.E. ποσού € 24.000.000. Οι συμβατικοί όροι των ομολογιακών προβλέπουν την τήρηση χρηματοοικονομικών δεικτών, με τους οποίους η θυγατρική εταιρεία AGROINVEST A.E.B.E. κατά την 31/12/2017 βρισκόταν σε συμμόρφωση.

Μακροπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός ποσού € 3.000.000

Την 30/11/2017 η θυγατρική εταιρεία AGROINVEST A.E.B.E. σύναψε δανειακή σύμβαση για την άντληση ποσού € 3.000.000 με σκοπό την κάλυψη αναγκών κεφαλαίου κίνησης. Η διάρκεια του δανείου ορίστηκε τετραετής (4) με λήξη τον Νοέμβριο 2021, ενώ το δάνειο προβλέπεται να αποπληρωθεί σε δεκαέξι (16) ισόποσες δόσεις. Το επιτόκιο προσδιορίστηκε σε Euribor 3μήνου πλέον περιθωρίου 3,05%. Το υπόλοιπο του δανείου κατά την 31/12/2017 ανέρχεται σε ποσό € 3.000.000. Προς εξασφάλιση του τραπεζικού δανεισμού έχει παρασχεθεί εγγύηση από τον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο της η θυγατρικής εταιρείας AGROINVEST A.E.B.E..

22.1 Πίνακας μελλοντικών αποπληρωμών δανειακών υποχρεώσεων

Αναφορικά με τα μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα δάνεια παρατίθεται παρακάτω ο πίνακας μελλοντικών αποπληρωμών.

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ				
Δανειακές υποχρεώσεις την 31/12/2017	Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	Ομολογιακά δάνεια	Τραπεζικός δανεισμός	Factoring	Δανειακές Υποχρεώσεις
Έως 1 έτους	383.781	0	787.718	0	1.171.499
Μεταξύ 1 έτους και 2 ετών	268.725	485.413	750.000	0	1.504.138
Μεταξύ 2 ετών και 3 ετών	124.671	3.499.571	750.000	0	4.374.242
Μεταξύ 3 ετών και 4 ετών	66.813	1.000.964	750.000	0	1.817.777
Μεταξύ 4 ετών και 5 ετών	69.115	0	0	0	69.115
Άνω των 5 ετών	11.749	0	0	0	11.749
	924.853	4.985.948	3.037.718	0	8.948.519

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ				
Δανειακές υποχρεώσεις την 31/12/2016	Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	Ομολογιακά δάνεια	Τραπεζικός δανεισμός	Factoring	Δανειακές Υποχρεώσεις
Έως 1 έτους	383.781	3.000.000	3.991	0	3.387.772
Μεταξύ 1 έτους και 2 ετών	356.939	2.972.286	0	0	3.329.225
Μεταξύ 2 ετών και 3 ετών	268.725	1.494.181	0	0	1.762.906
Μεταξύ 3 ετών και 4 ετών	124.671	4.501.279	0	0	4.625.950
Μεταξύ 4 ετών και 5 ετών	66.813	0	0	0	66.813
Άνω των 5 ετών	80.864	0	0	0	80.864
	1.281.792	11.967.746	3.991	0	13.253.530

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ				
Δανειακές υποχρεώσεις την 31/12/2015	Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	Ομολογιακά δάνεια	Τραπεζικός δανεισμός	Factoring	Δανειακές Υποχρεώσεις
Έως 1 έτους	383.781	3.000.000	2.003.974	8.089.613	13.477.368
Μεταξύ 1 έτους και 2 ετών	351.290	2.972.774	0	0	3.324.064
Μεταξύ 2 ετών και 3 ετών	356.939	2.988.347	0	0	3.345.286
Μεταξύ 3 ετών και 4 ετών	268.725	1.494.181	0	0	1.762.906
Μεταξύ 4 ετών και 5 ετών	124.671	4.501.279	0	0	4.625.950
Άνω των 5 ετών	147.676	0	0	0	147.676
	1.633.083	14.956.581	2.003.974	8.089.613	26.683.251

22.2 Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων

Οι μελλοντικές ελάχιστες καταβολές των χρηματοοικονομικών μισθώσεων σε σχέση με την παρούσα αξία των καθαρών ελάχιστων καταβολών αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ					
	31/12/2017		31/12/2016		31/12/2015	
	Ελάχιστες μελλοντικές καταβολές	Παρούσα αξία ελάχιστων μελλοντικών καταβολών	Ελάχιστες μελλοντικές καταβολές	Παρούσα αξία ελάχιστων μελλοντικών καταβολών	Ελάχιστες μελλοντικές καταβολές	Παρούσα αξία ελάχιστων μελλοντικών καταβολών
Εως 1 έτους	383.781	383.781	383.781	383.781	383.781	383.781
Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	578.432	529.324	891.422	817.148	1.204.411	1.101.626
Άνω των 5 ετών	11.798	11.749	82.589	80.864	153.380	147.676
Σύνολο Ελάχιστων μελλοντικών καταβολών	974.011	924.853	1.357.793	1.281.792	1.741.572	1.633.083
Μείον: Ποσά που αποτελούν χρηματοοικονομικά έξοδα	(49.158)	0	(76.001)	0	(108.489)	0
Σύνολο παρούσας αξίας ελάχιστων μελλοντικών καταβολών	924.853	924.853	1.281.792	1.281.792	1.633.083	1.633.083

22.3 Συμφωνία μεταβολής υποχρεώσεων από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες

Ακολούθως παρατίθεται η συμφωνία της μεταβολής των υποχρεώσεων από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες για τη χρήση που έληξε την 31/12/2017:

Ποσά σε €	Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Σύνολο
31/12/2016	9.865.757	3.387.773	13.253.530
Ταμειακές ροές:			
Αποπληρωμές	(4.000.000)	(3.383.811)	(7.383.811)
Αναλήψεις /εκταμιεύσεις	3.000.000	33.756	3.033.756
Μη ταμειακές μεταβολές:			
Μεταβολές στην εύλογη αξία	0	0	0
Αναταξινόμησης	(1.133.782)	1.133.782	0
Λοιπές μεταβολές	45.044	0	45.044
31/12/2017	7.777.020	1.171.499	8.948.519

23. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι εμπορικές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

-	Ο ΟΜΙΛΟΣ				Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2015
Ποσά σε €						
Προμηθευτές	4.426.479	4.468.771	5.162.585	9.213	13.177	9.953
Γραμμάτια Πληρωτέα	0	0	0	0	0	0
Επιταγές Πληρωτέες	1.375.523	1.452.382	1.664.331	3.224	0	0
Προκαταβολές πελατών	0	0	0	0	0	0
Λοιπές υποχρεώσεις	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	5.802.002	5.921.154	6.826.916	12.437	13.177	9.953

24. Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι

Οι τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις αφορούν σε τρέχουσες υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2015
Ποσά σε €						
Φόρος εισοδήματος	26.909	1.965.456	2.372.246	26.909	0	0
Σύνολο	26.909	1.965.456	2.372.246	26.909	0	0

Για την χρήση που έληξε την 31/12/2017, ο φόρος εισοδήματος της θυγατρικής εταιρείας AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε. επί των φορολογικών κερδών ποσού € 3.008.513 συμψηφίσθηκε με την προκαταβολή της προηγούμενης χρήσης ποσού € 4.502.141. Ως εκ τούτου, ο φόρος εισοδήματος πληρωτέος κατά την 31/12/2017 ανήλθε σε €26.909 και αφορά αποκλειστικά στη μητρική εταιρεία.

25. Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

-	Ο ΟΜΙΛΟΣ				Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2015
Ποσά σε €						
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	328.470	324.843	301.451	0	0	0
Υποχρεώσεις προς το προσωπικό	286.996	236.743	218.354	0	12.090	0
Λοιπές υποχρεώσεις	1.730.184	1.616.734	1.591.536	1.454.558	1.454.558	1.454.558
Προκαταβολές πελατών	270.361	177.713	145.076	0	0	0
Δεδουλευμένα έξοδα	239.841	259.392	325.490	1.713	0	0
Λοιπές υποχρεώσεις από φόρους	199.403	159.900	148.494	4.373	20.930	10.876
Έσοδα επόμενης περιόδου	0	1.745	8.052	0	0	0
Σύνολο	3.055.254	2.777.071	2.738.453	1.460.644	1.487.578	1.465.434

26. Πωλήσεις

Οι πωλήσεις αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016
Πωλήσεις προϊόντων	89.141.734	95.473.101	0	0
Πωλήσεις εμπορευμάτων	1.761.837	3.233.174	0	0
Πωλήσεις πρώτων υλών	2.359.251	2.200.209	0	0
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	450.432	726.033	0	0
Έσοδα από λειτουργικές μισθώσεις	84.263	18.750	174.263	108.750
Σύνολο	93.797.517	101.651.267	174.263	108.750

27. Κόστος πωληθέντων, έξοδα διοίκησης και έξοδα διάθεσης

Η ανάλυση των εξόδων ανά κατηγορία έχει ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016
Αμοιβές και λοιπές παροχές σε εργαζομένους	(7.497.606)	(6.540.143)	0	(28.534)
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	(65.783.269)	(69.078.553)	0	0
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	(2.602.649)	(2.940.721)	0	0
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	(1.236)	(1.236)	0	0
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	(1.511.554)	(1.317.353)	(2.600)	(2.640)
Παροχές τρίτων	(1.307.255)	(1.290.319)	0	(1)
Έξοδα τηλεπικοινωνιών	(89.551)	(93.218)	0	0
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	(367.158)	(89.135)	0	0
Φόροι και τέλη	(210.794)	(202.975)	(21.333)	(19.406)
Ασφάλιστρα	(447.552)	(416.030)	0	0
Επισκευές και συντηρήσεις	(1.143.749)	(1.061.951)	0	0
Λοιπά έξοδα	(932.897)	(971.266)	(499)	(415)
Δωρεές	(26.932)	(39.585)	0	0
Έξοδα μεταφοράς	(1.773.584)	(1.650.148)	0	0
Σύνολο	(83.695.784)	(85.692.630)	(24.432)	(50.997)

Η ανάλυση των εξόδων ανά λειτουργία έχει ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016
Κόστος πωληθέντων	(76.333.725)	(79.212.913)	(21.333)	(19.406)
Έξοδα διοίκησης	(4.455.174)	(3.783.399)	(3.099)	(31.591)
Έξοδα διάθεσης	(2.906.885)	(2.696.317)	0	0
Σύνολο	(83.695.784)	(85.692.630)	(24.432)	(50.997)

28. Λοιπά έσοδα

Τα λοιπά έσοδα αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016
Έσοδα από ακρησιμοποίητες Προβλέψεις	157.563	234.708	0	0
Αποσβέσεις ληφθέντων επιχορηγήσεων	92.814	21.178	0	0
Έσοδα από Ενοίκια	27.305	28.332	0	0
Κέρδη από την πώληση ενσώματων παγίων	5.433	27.101	0	0
Έσοδα από Επιδοτήσεις	3.355	8.602	0	0
Λοιπά έσοδα	381.504	592.702	6.689	6.109
Σύνολο λοιπών εσόδων εκμετάλλευσης	667.974	912.624	6.689	6.109

Στα λοιπά έσοδα του Ομίλου περιλαμβάνονται κατά κύριο λόγο αποζημιώσεις από προμηθευτές για αθέτηση συμβατικών όρων.

29. Λοιπά έξοδα

Τα λοιπά έξοδα αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016
Πρόστιμα και προσαυξήσεις	(1.696)	(10.521)	0	0
Προβλέψεις	(114.219)	(424.830)	0	0
Λοιποί φόροι	(3.600)	(6.400)	(800)	(800)
Ζημιές από την πώληση ενσώματων παγίων	(20.827)	(36.279)	0	0
Λοιπά έξοδα	(18.568)	(102.365)	0	(616)
Σύνολο λοιπών εξόδων εκμετάλλευσης	(158.911)	(580.395)	(800)	(1.416)

30. Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα

Η ανάλυση των λοιπών χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων του Ομίλου έχει ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016
Κέρδη/(ζημιές) εύλογης αξίας εμπορικού χαρτοφυλακίου	26.753	(51.548)
Κέρδη από συναλλαγματικές διαφορές	7.707	27.149
Ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές	(45.981)	(13.280)

Σύνολο λοιπών χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων**(11.522) (37.679)****31. Χρηματοοικονομικά κόστη**

Τα χρηματοοικονομικά κόστη αναλύονται ως εξής:

-	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016
Ποσά σε €				
Τόκοι ομολογιακών δανείων	(385.390)	(733.821)	0	0
Τόκοι βραχυπρόθεσμων δανείων	(70.563)	(63.952)	0	0
Τόκοι χρηματοοικονομικών μισθώσεων	(60.201)	(67.029)	0	0
Factoring	(39.017)	(200.497)	0	0
Προμήθειες Εγγυητικών Επιστολών	(34.634)	(60.329)	0	0
Χρηματοοικονομικό κόστος προεξόφλησης υποχρεώσεων παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	(23.480)	(23.872)	0	0
Προμήθειες Τραπεζών	(20.094)	(22.058)	(42)	(174)
Τόκοι μακροπρόθεσμων δανείων	(7.879)	0	0	0
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων	(641.258)	(1.171.559)	(42)	(174)

32. Χρηματοοικονομικά έσοδα

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

-	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016
Ποσά σε €		
Έσοδα από τόκους καταθέσεων	453	81
Τόκοι Πελατών	54.206	32.049
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων	54.659	32.130

33. Φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος που απεικονίζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016
Τρέχον έξοδο φόρου	3.053.892	4.550.585	45.379	18.470
Αναβαλλόμενος φόρος αποτελεσμάτων	3.186	(2.931)	0	0
Σύνολο φόρου εισοδήματος	3.057.078	4.547.654	45.379	18.470

Η συμφωνία για το ποσό των φόρων εισοδήματος που καθορίζεται από την εφαρμογή του Ελληνικού φορολογικού συντελεστή στα κέρδη προ φόρων συνοψίζεται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Κέρδη προ Φόρων	10.012.216	15.130.900	155.678	62.272
Συντελεστής Φόρου	29%	29%	29%	29%
Αναμενόμενη Δαπάνη Φόρου	2.903.543	4.387.961	45.147	18.059

Προς/γές για έξοδα που δεν εκπίπτουν για φορ/κούς σκοπούς

- Μη εκπιπτώμενες δαπάνες	137.533	152.562	2.505	411
- Λοιπά	16.002	7.131	(2.273)	0
Σύνολο φόρου	3.057.078	4.547.654	45.379	18.470

34. Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών

Η Εταιρεία έχει πραγματοποιήσει τις κατωτέρω συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη και στο τέλος της χρήσεως έχει τα κατωτέρω υπόλοιπα απαιτήσεων ή υποχρεώσεων από και προς συνδεδεμένα μέρη

Ποσά σε €	31/12/2017	31/12/2016
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	4.588.394	4.525.759
Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα μέρη	0	0
Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	90.000	90.000
Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	0	0

Οι παροχές των βασικών διευθυντικών στελεχών του Ομίλου έχουν ως ακολούθως:

Ποσά σε €	01/01- 31/12/2017	01/01- 31/12/2016
Αμοιβές βασικών διευθυντικών στελεχών	631.725	605.936
Εργοδοτικές εισφορές	107.478	107.248
Σύνολο	739.203	713.184

35. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

35.1 Εγγυήσεις

Ο Όμιλος έχει χορηγήσει εγγυητικές επιστολές προς διάφορους τρίτους, ανάλυση των οποίων παρατίθεται στον ακόλουθο πίνακα:

Ποσά σε €	31/12/2017	31/12/2016
Εγγυητικές επιστολές για εξασφάλιση καλής εκτέλεσης συμβάσεων	648.950	1.099.770
Εγγυητικές επιστολές για εξασφάλιση όρων συμβάσεων	777.550	777.550
Σύνολο εγγυήσεων	1.426.500	1.877.320

35.2 Εμπράγματα Βάρη

Προς εξασφάλιση των ομολογιακών δανείων της θυγατρικής εταιρείας AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε. (βλ. Σημείωση 22) έχουν εγγραφεί προσημειώσεις υποθηκών επί των γηπέδων και κτισμάτων της ποσού € 24.000.000.

35.3 Δικαστικές Υποθέσεις

Ο Όμιλος εμπλέκεται σε διάφορες δικαστικές υποθέσεις στα πλαίσια της κανονικής λειτουργίας του. Ο Όμιλος σχηματίζει προβλέψεις στις Οικονομικές Καταστάσεις σχετικά με τις εκκρεμείς νομικές υποθέσεις, όταν είναι πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και το ποσό αυτό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Κατά την 31/12/2017 δεν υπάρχουν δικαστικές διαφορές, των οποίων η τυχούσα αρνητική έκβαση θα έχει σημαντική επίπτωση στα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου.

35.4 Δεσμεύσεις από Λειτουργικά Μισθώματα

Τα ελάχιστα μελλοντικά πληρωτέα μισθώματα ενοικίασης βάσει μη ακυρώσιμων συμβολαίων λειτουργικής μίσθωσης την 31/12/2017 και 31/12/2016 έχουν ως κάτωθι για τον Όμιλο:

Ποσά σε €	31/12/2017	31/12/2016
Εντός 1 έτους	139.879	156.770
Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	95.825	235.704
Άνω των 5 ετών	0	0
Σύνολο δεσμεύσεων από λειτουργικές μισθώσεις	235.704	392.474

35.5 Ενδεχόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις

Η μητρική εταιρεία ΤΕΚΜΩΡ Α.Ε.Β.Ε. δεν έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις 2009 – 2017.

Η θυγατρική εταιρεία AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε. έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές μέχρι και τη χρήση 2011. Για τις χρήσεις 2011 έως και 2016 η AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε. έλαβε Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν. 2238/1994 και του άρθρου 65Α παρ.1 του Ν.4174/2013, χωρίς να προκύψουν ουσιώδεις διαφορές. Σύμφωνα με την εγκύκλιο ΠΟΛ. 1006/2016, οι εταιρείες οι οποίες έχουν υπαχθεί στον ως άνω ειδικό φορολογικό έλεγχο δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια τακτικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές. Η Διοίκηση της AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε. εκτιμά ότι σε

ενδεχόμενους μελλοντικούς επανελέγχους από τις φορολογικές αρχές, εάν τελικά διενεργηθούν, δεν θα προκύψουν επιπρόσθετες φορολογικές διαφορές. Για τη χρήση 2017, ο ειδικός έλεγχος για τη λήψη Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 2017. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμάται ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις. Σύμφωνα με την πρόσφατη σχετική νομοθεσία, ο έλεγχος και η έκδοση της Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης ισχύει για τις χρήσεις 2016 και εφεξής σε προαιρετική βάση.

Η θυγατρική εταιρεία ΠΛΥΜΜΗ ΜΟΝ. ΕΠΕ δεν έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις 2009 – 2017.

Σημειώνεται ότι, την 31/12/2017 παραγράφηκαν οι χρήσεις έως την 31/12/2011 σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 άρθρου 36 Ν.4174/2013.

36. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Ανάλυση επιπέδων χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρούνται σε εύλογες αξίες στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της Εταιρείας ταξινομούνται βάσει της παρακάτω ιεραρχίας σε 3 Επίπεδα για τον καθορισμό και την γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ανά τεχνική αποτίμησης:

Επίπεδο 1: Επενδύσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.

Επίπεδο 2: Επενδύσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία είναι βασισμένα (είτε άμεσα είτε έμμεσα) σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Επίπεδο 3: Επενδύσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία δεν είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς. Στο εν λόγω επίπεδο περιλαμβάνονται επενδύσεις των οποίων ο υπολογισμός της εύλογης αξίας βασίζεται σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (επιχειρησιακό πλάνο πενταετίας), χρησιμοποιώντας ωστόσο και παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (Beta, Net Debt/Enterprise Value πανομοιότυπων εταιρειών του εκάστοτε κλάδου όπως αυτά συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό του WACC).

Ο πίνακας που ακολουθεί απεικονίζει τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων του Ομίλου που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες σε επαναλαμβανόμενη βάση κατά την 31/12/2017 και την 31/12/2016:

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού	31/12/2017			31/12/2016		
	Αποτίμηση σε εύλογες αξίες στη λήξη της περιόδου αναφοράς			Αποτίμηση σε εύλογες αξίες στη λήξη της περιόδου αναφοράς		
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Σύνολο	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Σύνολο
Ποσά σε €						
Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσμάτων						
- Μετοχές	110.925	0	110.925	84.173	0	84.173
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού	110.925	0	110.925	84.173	0	84.173
Καθαρή εύλογη αξία	110.925	0	110.925	84.173	0	84.173

Εντός των χρήσεων 2017 και 2016 δεν υπήρχαν μεταφορές μεταξύ των Επιπέδων 1 και 2. Για την Εταιρεία, δεν υφίστανται κατά τις παρουσιαζόμενες περιόδους αναφοράς στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεις που αποτιμήθηκαν σε εύλογες αξίες σε επαναλαμβανόμενη βάση

37. Πολιτικές και διαχείριση κινδύνων

Ο Όμιλος εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως κινδύνους αγοράς (μεταβολές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκια, τιμές αγοράς), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική της απόδοση.

37.1 Κίνδυνος Αγοράς

Ο κίνδυνος του Ομίλου σε σχέση με τις επενδύσεις της πηγάζει από τυχόν αρνητικές μεταβολές στις τρέχουσες τιμές αποτίμησης μετοχών και άλλων κινητών αξιών που διαπραγματεύονται σε οργανωμένες αγορές.

Σημειώνεται ότι το εμπορικό χαρτοφυλάκιο και τα λοιπά χρηματοοικονομικά μέσα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσμάτων αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους με τις διαφορές αποτίμησης να αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημιές της Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

Ο κίνδυνος του Ομίλου αναφορικά με το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, τα χρηματοοικονομικά μέσα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο προέρχεται από ενδεχόμενες δυσμενείς κινήσεις στις τρέχουσες τιμές των μετοχών και άλλων κινητών αξιών. Στις 31/12/2017, τα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου που ήταν εκτεθειμένα στον κίνδυνο της αγοράς ανέρχονταν σε € 110.925 (31/12/2016: € 84.173). Μία μεταβολή ύψους +/-30% σε επενδύσεις των οποίων τα κέρδη ή οι ζημιές από αποτίμηση αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα και σωρευτικά στα ίδια κεφάλαια, θα είχε ως αποτέλεσμα μεταβολή κατά +/- € 33.277. Σημειώνεται ότι κατά την 31/12/2017 και 31/12/2016, δεν υφίσταντο στοιχεία του ενεργητικού της Εταιρείας εκτεθειμένα σε κίνδυνο αγοράς.

37.2 Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε συναλλαγματικό κίνδυνο από τις αγορές αποθεμάτων που πραγματοποιεί σε διαφορετικό νόμισμα από το λειτουργικό νόμισμα του, το οποίο είναι το Ευρώ. Το νόμισμα στο οποίο πραγματοποιούνται συνήθως τέτοιες συναλλαγές είναι το δολάριο ΗΠΑ. Ο δανεισμός είναι στο σύνολο του σε ευρώ ενώ δεν υπάρχουν απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα.

37.3 Πιστωτικός Κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι η πιθανή μη έγκαιρη αποπληρωμή προς τον Όμιλο και την Εταιρεία των υφιστάμενων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων των αντισυμβαλλόμενων.

Ο Όμιλος έχει θεσπίσει και εφαρμόζει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με στόχο την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών και την άμεση κάλυψη των απαιτήσεων με αξιόγραφα. Ο εμπορικός κίνδυνος είναι κατανεμημένος σε μεγάλο αριθμό πελατών. Οι πωλήσεις χονδρικής γίνονται κυρίως σε πελάτες με αξιολογημένο ιστορικό πιστώσεων. Η Διοίκηση ορίζει πιστωτικά όρια ανά πελάτη και εφαρμόζονται συγκεκριμένοι όροι πωλήσεων και εισπράξεων. Όπου αυτό είναι δυνατόν ζητούνται εμπράγματα ή άλλες εξασφαλίσεις.

Τα στοιχεία του ενεργητικού τα οποία εκτίθενται σε πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Διαθέσιμα προς πώληση χρημ/κά στοιχεία	10.300	10.300	-	-
Ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	6.964.335	13.113.160	122.000	60.690
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	24.537.840	21.001.913	4.588.494	4.536.947
Σύνολο	31.512.475	34.125.373	4.710.493	4.597.637

37.4 Κίνδυνος Ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνίσταται στον κίνδυνο ο Όμιλος να μη δύναται να εκπληρώσει τις χρηματοοικονομικές του υποχρεώσεις όταν αυτές λήγουν. Η προσέγγιση που υιοθετεί ο Όμιλος για τη διαχείριση της ρευστότητας είναι να διασφαλίζει τα αναγκαία ταμειακά διαθέσιμα και επαρκή πιστωτικά όρια από τις συνεργαζόμενες τράπεζες, έτσι ώστε να έχει αρκετή ρευστότητα για να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της όταν αυτές λήγουν, κάτω από συνθήκες αλλά και δύσκολες συνθήκες, χωρίς να υφίσταται μη αποδεκτές ζημιές ή να διακινδυνεύει η φήμη του Ομίλου. Για την αποφυγή των κινδύνων ρευστότητας ο Όμιλος διενεργεί πρόβλεψη ταμειακών ροών για περίοδο έτους έτσι ώστε να εξασφαλίζει ότι διαθέτει αρκετά ταμειακά διαθέσιμα για να καλύψει τις λειτουργικές του ανάγκες, συμπεριλαμβανομένης της κάλυψης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του. Η πολιτική αυτή δε λαμβάνει υπόψη της τη σχετική επίδραση από ακραίες συνθήκες που δεν μπορούν να προβλεφθούν.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31/12/2017 και 31/12/2016 αναλύεται ως εξής:

Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2017				
Ποσά σε €	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	375.000	375.000	7.235.948	0
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	37.718	0	0	0
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	191.890	191.890	529.324	11.749
Εμπορικές υποχρεώσεις	5.802.002	0	0	0
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	3.082.163	0	0	0
Σύνολο	9.488.773	566.890	7.765.272	11.749

Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2016				
Ποσά σε €	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	1.500.000	1.500.000	8.967.746	0
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	3.991	0	0	0
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	191.890	191.890	817.148	80.864
Εμπορικές υποχρεώσεις	5.921.154	0	0	0
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	4.742.526	0	0	0
Σύνολο	12.359.562	1.691.890	9.784.894	80.864

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2017				
Ποσά σε €	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Εμπορικές υποχρεώσεις	12.437	0	0	0
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.487.553	0	0	0

Σύνολο	1.499.990	0	0	0
---------------	------------------	----------	----------	----------

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**31/12/2016**

Ποσά σε €	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Εμπορικές υποχρεώσεις	13.177	0	0	0
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.487.578	0	0	0
Σύνολο	1.500.755	0	0	0

37.5 Κίνδυνος Διακύμανσης Επιτοκίων

Οι αλλαγές στα επιτόκια μπορούν να επηρεάσουν το καθαρό εισόδημα του Ομίλου αυξάνοντας το κόστος εξυπηρέτησης του χρέους που αναλαμβάνει για τη χρηματοδότησή της. Οι μεταβολές στο επίπεδο των επιτοκίων μπορούν παράλληλα να επηρεάσουν, μεταξύ άλλων το κόστος και τη διαθεσιμότητα της χρηματοδότησης χρέους και κατ' επέκταση την ικανότητα του Ομίλου να πετύχει ελκυστικές αποδόσεις στις επενδύσεις της.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου με βάση μια εύλογη μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +/- 1%:

Ποσά σε €	Μεταβλητή		Μεταβλητή	
	1%	-1%	1%	-1%
	31/12/2017		31/12/2016	
Αποτέλεσμα χρήσης (προ φόρων)	19.842	(19.842)	1.404	(1.404)
Καθαρή Θέση	19.842	(19.842)	1.404	(1.404)

37.6 Πολιτικές και Διαδικασίες Διαχείρισης Κεφαλαίου

Οι στόχοι του Ομίλου σε σχέση με τη διαχείριση κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει τη δυνατότητα απρόσκοπτης λειτουργίας της στο μέλλον με σκοπό να διατηρήσει ιδανική κατανομή κεφαλαίου μειώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο το κόστος κεφαλαίου. Ο Όμιλος για να διατηρήσει ή να προσαρμόσει την κεφαλαιακή διάρθρωσή του μπορεί να εκδώσει νέες μετοχές ή να εκποιήσει περιουσιακά στοιχεία.

Ο Όμιλος παρακολουθεί το κεφάλαιο στη βάση του ποσού των ιδίων κεφαλαίων, μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ταμειακά ισοδύναμα όπως αυτά απεικονίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης. Το κεφάλαιο για τις χρήσεις 2017 και 2016 αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	103.424.976	94.484.386	9.130.695	9.020.395
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(6.964.335)	(13.113.160)	(122.000)	(60.690)
Κεφάλαιο	96.460.641	83.371.226	9.008.695	8.959.705

Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	103.424.976	96.484.386	9.130.695	9.020.395
Πλέον: Δάνεια	8.948.519	13.253.530	-	-
Σύνολο κεφαλαίων	112.373.4959	109.737.916	9.130.695	9.020.395

Κεφάλαιο προς Σύνολο Κεφαλαίων	1:0,86	1:0,76	1:0,99	1:0,99
--------------------------------	--------	--------	--------	--------

38. Πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ

Η ημερομηνία μετάβασης στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) είναι η 1η Ιανουαρίου 2016. Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφάρμοσαν το ΔΠΧΑ 1 κατά την προετοιμασία και την σύνταξη των συνημμένων Οικονομικών Καταστάσεων. Η επίδραση από την εφαρμογή των ΔΠΧΑ για τον Όμιλο παρουσιάζεται αναλυτικά στην παρούσα σημείωση. Σημειώνεται για την Εταιρεία δεν υπήρχε επίδραση από την πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ.

38.1 Εξαιρέσεις κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ

Κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ, το ΔΠΧΑ 1 επιτρέπει ορισμένες εξαιρέσεις από την αναδρομική εφαρμογή των Προτύπων. Ο Όμιλος εφάρμοσε τις ακόλουθες υποχρεωτικές εξαιρέσεις:

- Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις που είχαν αποαναγνωρισθεί πριν την ημερομηνία της πρώτης εφαρμογής των ΔΠΧΑ σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα δεν αναγνωρίστηκαν σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ.
- Ο Όμιλος χρησιμοποίησε σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ εκτιμήσεις που είναι συνεπείς με εκείνες που είχαν χρησιμοποιηθεί σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, προσαρμοσμένες για τις αλλαγές σε λογιστικές πολιτικές, εκτός εάν υφίσταντο κάποια αντικειμενική ένδειξη ότι οι εν λόγω εκτιμήσεις ήταν εσφαλμένες.

Περαιτέρω, ο Όμιλος δεν έκανε χρήση κάποιων από τις προαιρετικές εξαιρέσεις που προβλέπει το ΔΠΧΑ 1.

38.2 Συμφιλίωση Ιδίων Κεφαλαίων

Τα Ίδια Κεφάλαια κατά την ημερομηνία της μετάβασης και την 31η Δεκεμβρίου 2016 συμφιλιώνονται με τα κονδύλια των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων ως ακολούθως:

01/01/2016					
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Σημ	ΕΛΠ	ΑΝΑΤΑΞΙΝΟΜ ΗΣΕΙΣ	ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΣΤΑ ΔΠΧΑ	ΔΠΧΑ
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού					
Ενσώματα πάγια	1	58.603.341	198.417	1.283.034	60.084.792
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	2	80.956	(71.795)	(2.585)	6.577
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις		15.742	(10.300)	(2)	5.440
Επενδύσεις σε ακίνητα		598.266	0	0	598.266
Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο		0	10.300	0	10.300
Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού		297.144	(126.623)	0	170.521
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	3	0	0	542.769	542.769
Σύνολο μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού		59.595.449	0	1.823.216	61.418.665
Κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού					
Αποθέματα		28.919.266	(712.152)	0	28.207.114
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	4	21.870.236	712.152	(434.060)	22.148.328
Λοιπές απαιτήσεις	4	7.206.637	2.565	(1.370.645)	5.838.558
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού		202.496	0	0	202.496
Χρεόγραφα		130.500	0	5.220	135.720
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		8.330.182	0	0	8.330.182
Σύνολο κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού		66.659.317	2.565	-1.799.484	64.862.398
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού		126.254.766	2.565	23.731	126.281.062
Ίδια Κεφάλαια και Υποχρεώσεις					
Ίδια Κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο		8.610.304	0	0	8.610.304
Αποθεματικό υπέρ το άρτιον		6.711	0	0	6.711
Λοιπά αποθεματικά		201.603	467.759	0	669.362
Αποτελέσματα εις νέον		78.288.107	(467.759)	(1.199.628)	76.620.720
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής		87.106.725	0	-1.199.628	85.907.097
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		4.237	0	(258)	3.978
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		87.110.961	0	-1.199.887	85.911.075
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	3	0	0	386.185	386.185
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	5	1.136.167	0	120.269	1.256.436
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	6	12.636.680	0	569.203	13.205.883
Κρατικές επιχορηγήσεις		106.498	0	0	106.498
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		13.879.345	0	1.075.657	14.955.002
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις		6.971.992	(145.076)	0	6.826.916
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		2.369.681	2.565	0	2.372.246
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	6	13.489.243	(156.901)	145.026	13.477.369
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	6	2.433.542	301.977	2.934	2.738.453
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		25.264.459	2.565	147.960	25.414.985
Σύνολο υποχρεώσεων		39.143.804	2.565	1.223.618	40.369.987
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και υποχρεώσεων		126.254.766	2.565	23.731	126.281.062

			31/12/2016		
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Σημ	ΕΛΠ	ΑΝΑΤΑΞΙΝΟΜ ΗΣΕΙΣ	ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΣΤΑ ΔΠΧΑ	ΔΠΧΑ
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού					
Ενσώματα πάγια	1	57.031.404	72.808	1.213.315	58.317.527
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	2	62.189	(54.806)	(2.042)	5.341
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις		10.499	(10.300)	3.642	3.841
Επενδύσεις σε ακίνητα		598.266	0	0	598.266
Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο		0	10.300	0	10.300
Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού		844.340	(18.003)	0	826.337
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	3	0	0	524.787	524.787
Σύνολο μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού		58.546.697	0	1.739.701	60.286.398
Κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού					
Αποθέματα		29.010.409	(1.415.648)	0	27.594.761
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	4	14.473.418	1.415.648	(434.060)	15.455.006
Λοιπές απαιτήσεις	4	6.910.964	6.588	(1.370.645)	5.546.907
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού		72.177	0	0	72.177
Χρεόγραφα		84.173	0	0	84.173
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		13.113.160	0	0	13.113.160
Σύνολο κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού		63.664.300	6.588	-1.804.704	61.866.183
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού		122.210.996	6.588	-65.003	122.152.581
Ίδια Κεφάλαια και Υποχρεώσεις					
Ίδια Κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο		8.610.304	0	0	8.610.304
Αποθεματικό υπέρ το άρτιον		6.711	0	0	6.711
Λοιπά αποθεματικά		2.363.581	(357.047)	0	2.006.533
Αποτελέσματα εις νέον		86.712.354	357.047	(1.213.068)	85.856.334
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής		97.692.949	0	-1.213.068	96.479.882
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		4.789	0	(284)	4.505
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		97.697.738	0	-1.213.352	96.484.386
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	3	0	0	361.215	361.215
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	5	1.133.289	0	171.161	1.304.450
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	6	9.397.925	0	467.832	9.865.757
Κρατικές επιχορηγήσεις		85.320	0	0	85.320
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		10.616.534	0	1.000.208	11.616.742
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις		5.921.154	0	0	5.921.154
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		1.958.868	6.588	0	1.965.456
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	6	3.351.247	(108.501)	145.026	3.387.773
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	6	2.665.455	108.501	3.115	2.777.070
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		13.896.724	6.588	148.141	14.051.453
Σύνολο υποχρεώσεων		24.513.258	6.588	1.148.349	25.668.195
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και υποχρεώσεων		122.210.996	6.588	-65.003	122.152.581

Σημειώσεις

- Κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ, μισθώσεις οι οποίες είχαν ταξινομηθεί ως λειτουργικές, λόγω των εξαιρέσεων που προέβλεπαν τα ΕΛΠ για την πρώτη εφαρμογή τους την 01/01/2014, αναγνωρίστηκαν ως χρηματοοικονομικές. Το γεγονός αυτό είχε ως συνέπεια την αύξηση των ενσώματων παγίων κατά ποσό € 1.283.034 την 01/01/2016 (31/12/2016: € 1.213.315), την αύξηση των δανειακών υποχρεώσεων κατά ποσό € 757.649 την 01/01/2016 (31/12/2015: € 645.113) και την αύξηση των Ιδίων Κεφαλαίων κατά ποσό € 525.385 την 01/01/2016 (31/12/2015: € 568.202).
- Κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ, αποαναγνώρισθηκαν τυχόν κεφαλαιοποιημένα έξοδα πολυετούς απόσβεσης, ενώ το αναπόσβεστο υπόλοιπο των κεφαλαιοποιημένων εξόδων αύξησης μετοχικού κεφαλαίου μεταφέρθηκε μειωτικά των Ιδίων Κεφαλαίων. Το γεγονός αυτό είχε ως συνέπεια τη μείωση των άυλων στοιχείων κατά ποσό € 2.584 την 01/01/2016 (31/12/2016: € 2.042) και την ισόποση μείωση των Ιδίων Κεφαλαίων.

- 3) Κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ, αναγνωρίστηκαν αναβαλλόμενοι φόροι για τις προσωρινές διαφορές μεταξύ λογιστικής και φορολογικής βάσης. Το γεγονός αυτό είχε ως συνέπεια την αύξηση του ενεργητικού κατά ποσό € 542.769 την 01/01/2016 (31/12/2016: € 524.787), την αύξηση των υποχρεώσεων κατά ποσό € 386.185 (31/12/2016: € 361.215) και την αύξηση των Ιδίων Κεφαλαίων κατά ποσό € 156.584 (31/12/2016: € 163.572).
- 4) Κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ, αναγνωρίστηκαν πρόσθετες προβλέψεις επισφαλών εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 39 συνολικού ποσού € 1.804.704 μειώνοντας τα στοιχεία του ενεργητικού και τα Ίδια Κεφάλαια ισόποσα.
- 5) Οι υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία επιμετρήθηκαν κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ με βάση τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 19, σε συνεργασία με ανεξάρτητο αναλογιστή που εκπόνησε την αναλογιστική μελέτη. Συνεπεία τούτου, οι υποχρεώσεις αυξήθηκαν κατά ποσό € 120.269 την 01/01/2016 (31/12/2016: € 171.161), με ισόποση μείωση των Ιδίων Κεφαλαίων.
- 6) Κατά την ημερομηνία μετάβασης, οι δανειακές υποχρεώσεις επιμετρήθηκαν στο αποσβεσμένο κόστος. Ως εκ τούτου, οι δανειακές υποχρεώσεις μειώθηκαν κατά ποσό € 43.419 την 01/01/2016 (31/12/2016: € 32.254), οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις αυξήθηκαν κατά ποσό € 2.934 την 01/01/2016 (31/12/2016: € 3.115), ενώ τα Ίδια Κεφάλαια αυξήθηκαν κατά ποσό € 40.485 την 01/01/2016 (31/12/2016: € 29.140). Περαιτέρω, από την αναγνώριση χρηματοοικονομικών μισθώσεων, πρότινος ταξινομημένες ως λειτουργικές (βλ. σημείο 1 ανωτέρω) οι δανειακές υποχρεώσεις αυξήθηκαν κατά ποσό € 757.649 την 01/01/2016 (31/12/2015: € 645.113).

ΤΕΚΜΩΡ Α.Ε.Β.Ε.

Ετήσιες Ατομικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 2017

Η συνολική επίδραση στα Ίδια Κεφάλαια συνοψίζεται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιον	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Ίδια Κεφάλαια στους μετόχους της μητρικής	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 31/12/2015 σύμφωνα με τα ΕΛΠ	8.610.304	6.711	201.603	78.288.107	87.106.725	4.237	87.110.961
Αναταξινομήσεις			467.759	-467.759	0	0	0
Επιδράσεις μετάβασης στα ΔΠΧΑ έως 31/12/2015							
Αναγνώριση χρηματοοικονομικής μίσθωσης	0	0	0	525.385	525.385	0	525.385
Αποαναγνώριση εξόδων πολυετούς απόσβεσης και εξόδων αύξησης μετοχ. Κεφαλαίου	0	0	0	-2.585	-2.585	0	-2.585
Επιμέτρηση χρεογράφων στην εύλογη αξία	0	0	0	5.220	5.220	0	5.220
Επιμέτρηση δανειακών υποχρεώσεων στο αποσβεσμένο κόστος	0	0	0	40.485	40.485	0	40.485
Υποχρεώσεις παροχών σε προσωπικό	0	0	0	-120.269	-120.269	0	-120.269
Προβλέψεις επισφαλών εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων	0	0	0	-1.804.704	-1.804.704	0	-1.804.704
Αναγνώριση αναβαλλόμενων φόρων	0	0	0	156.583	156.583	0	156.583
Επίδραση σε μη ελέγχουσες συμμετοχές				257	257	-257	0
Αναμορφωμένο υπόλοιπο την 31/12/2015	8.610.304	6.711	669.362	76.620.720	85.907.097	3.980	85.911.076

ΤΕΚΜΩΡ Α.Ε.Β.Ε.
Ετήσιες Ατομικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 2017

Ποσά σε €	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιον	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Ίδια Κεφάλαια στους μετόχους της μητρικής	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 31/12/2016 σύμφωνα με τα ΕΛΠ	8.610.304	6.711	2.363.581	86.712.354	97.692.949	4.789	97.697.738
Αναταξινόμησης	0	0	-357.048	357.048	0	0	0
Επιδράσεις μετάβασης στα ΔΠΧΑ έως 31/12/2015	0	0	0	-1.199.628	-1.199.628	-257	-1.199.885
Επιδράσεις μετάβασης στα ΔΠΧΑ έως 31/12/2016	0	0	0	0	0	0	0
Αποαναγνώριση εξόδων πολυετούς απόσβεσης και εξόδων αύξησης μετοχ. Κεφαλαίου	0	0	0	542	542	0	542
Αναγνώριση χρηματοοικονομικής μίσθωσης	0	0	0	42.816	42.816	0	42.816
Επιμέτρηση χρεογράφων στην εύλογη αξία	0	0	0	-5.220	-5.220	0	-5.220
Επιμέτρηση δανειακών υποχρεώσεων στο αποσβεσμένο κόστος	0	0	0	-11.346	-11.346	0	-11.346
Υποχρεώσεις παροχών σε προσωπικό	0	0	0	-50.892	-50.892	0	-50.892
Προβλέψεις επισφαλών εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων	0	0	0	0	0	0	0
Αναγνώριση αναβαλλόμενων φόρων	0	0	0	6.989	6.989	0	6.989
Ενοποίηση συγγενών εταιρειών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	0	0	0	3.644	3.644	0	3.644
Επίδραση σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	0	0	0	27	27	-27	0
Αναμορφωμένο υπόλοιπο την 31/12/2016	8.610.304	6.711	2.006.533	85.856.334	96.479.881	4.505	96.484.386

38.3 Συμφιλίωση Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος

Η Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016 συμφιλιώνεται με τα κονδύλια των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων ως ακολούθως:

Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης	ΕΛΠ	ΑΝΑΤΑΞΙΝΟ ΜΗΣΕΙΣ	ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗ Σ ΣΤΑ ΔΠΧΑ	ΔΠΧΑ
Πωλήσεις	101.651.267	0	0	101.651.267
Κόστος πωληθέντων	(78.954.555)	(258.358)	0	(79.212.913)
Μικτό Κέρδος	22.696.712	-258.358	0	22.438.354
Έξοδα διοίκησης	1,2,4 (3.846.477)	256	62.822	(3.783.399)
Έξοδα διάθεσης	(2.696.317)	0	0	(2.696.317)
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	677.963	234.661	0	912.624
Λοιπά έξοδα	(636.294)	55.900	0	(580.394)
Λειτουργικό Κέρδος	16.195.587	32.458	62.822	16.290.867
Χρηματοοικονομικά έξοδα	1,4,5 (1.103.850)	0	(67.708)	(1.171.559)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	32.130	0	0	32.130
Κέρδη /(Ζημιές) από συγγενείς επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	13.495	0	3.644	17.140
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	0	(32.458)	(5.220)	(37.678)
Κέρδη /(Ζημιές) προ Φόρων	15.137.362	0	-6.462	15.130.900
Φόρος εισοδήματος	(4.550.585)	0	2.931	(4.547.654)
Καθαρά Κέρδη /(Ζημιές)	10.586.777	0	-3.531	10.583.246
Λοιπά Συνολικά Έσοδα				
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων				
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού	4 0	0	(13.992)	-13.992
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού	3 0	0	4.058	4.058
	0	0		
Λοιπά συνολικά έσοδα ετήσιας περιόδου μετά φόρων	0	0	(9.934)	-9.934
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων	10.586.777	0	(9.934)	10.573.312

Σημειώσεις

- 1) Συνεπεία της αναγνώρισης χρηματοοικονομικής μίσθωσης πρότινος ταξινομημένης ως λειτουργικής, τα έξοδα διοίκησης μειώθηκαν κατά ποσό € 75.307 (διαφορά εξόδου λειτουργικής μίσθωσης και αποσβέσεων παγίων) ενώ τα χρηματοοικονομικά κόστη αυξήθηκαν κατά ποσό € 32.490.
- 2) Συνεπεία της αποαναγνώρισης κεφαλαιοποιημένων εξόδων πολυετούς απόσβεσης και εξόδων αύξησης μετοχικού κεφαλαίου, τα έξοδα διοίκησης αυξήθηκαν κατά ποσό € 542.

- 3) Ως απόρροια της αναγνώρισης αναβαλλόμενης φορολογίας για τις προσωρινές διαφορές μεταξύ λογιστικής και φορολογικής βάσης, ο φόρος εισοδήματος μειώθηκε κατά ποσό € 2.931, ενώ τα λοιπά συνολικά έσοδα αυξήθηκαν κατά ποσό € 4.058.
- 4) Από την επιμέτρηση των υποχρεώσεων παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία με βάση τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 19, σε συνεργασία με ανεξάρτητο αναλογιστή που εκπόνησε την αναλογιστική μελέτη, τα έξοδα διοίκησης αυξήθηκαν κατά ποσό € 13.028, τα χρηματοοικονομικά κόστη αυξήθηκαν κατά ποσό € 23.872, ενώ τα λοιπά συνολικά έσοδα επιβαρύνθηκαν κατά ποσό € 13.992.
- 5) Από την επιμέτρηση των δανειακών υποχρεώσεων στο αποσβεσμένο κόστος, τα χρηματοοικονομικά κόστη μειώθηκαν κατά ποσό € 11.346.

38.4 Διαφορές παρουσίασης

Οι διαφορές παρουσίασης μεταξύ των ΕΛΠ και των ΔΠΧΑ δεν έχουν καμία επίδραση στο αποτέλεσμα ή στα Ίδια Κεφάλαια. Κάποια στοιχεία του ενεργητικού ή υποχρεώσεις αναταξινομήθηκαν σε άλλα κονδύλια των Οικονομικών Καταστάσεων κατά την ημερομηνία μετάβασης των ΔΠΧΑ. Αναταξινομήσεις πραγματοποιήθηκαν για τον διαχωρισμό των επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς και το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο, για τις προκαταβολές προμηθευτών για αγορά αποθεμάτων, των εξόδων για την απόκτηση ενσώματων περιουσιακών στοιχείων (παρουσιάζονταν ως άυλα σύμφωνα με τα ΕΛΠ) και τις ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση. Κάποια κονδύλια αναφέρονται με διαφορετική ονομασία στα ΔΠΧΑ, παρόλο που δεν επηρεάστηκαν τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων που ενσωματώνονταν σε αυτά.

39. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης

Δεν υπάρχουν άλλα σημαντικά γεγονότα μεταγενέστερα της 31ης Δεκεμβρίου 2017 τα οποία θα έπρεπε ή να κοινοποιηθούν ή να διαφοροποιήσουν τα κονδύλια των δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων.

Πλατύ Ημαθίας, 31/08/2018

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ**

ΤΟ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

**Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ**

ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ

ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗΣ ΔΗΜ.

A.Δ.Τ. ΑΚ 489558

A.Δ.Τ. ΑΜ 258155

A.Δ.Τ. ΑΒ 027273

A.M.A. Ο.Ε.Ε. 0017154 -

ΛΟΓΙΣΤΗΣ Α ΤΑΞΗΣ